

IZHAJA VSAK DAN

Štev. 6. — Nedeljski in prazniški št. 5., ob ponedeljkih št. 2. zjutraj. Posamezne šte. se prodajajo po 3 v. (6 stot.) v mnogih delovnih urah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Pistoji, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastareli št. po 5 v. (10 stot.)

GLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. zračnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 10 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka naslednja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in toljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč.“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolnjenega naročnine, se uprava ne odziva. Naročnina na nedeljske izdaje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kren 240, za pol leta Kren 120.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokpi se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski list „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poročtvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 20.

Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELFON št. 11-57

Bilanca Goriške.

Prav za prav smo zgrešili kronološki red dogodkov: Goriška bi bila morala priti pred Kranjsko! Po zastupljenju strankarskega življenja in po ognju strasti sta si sicer obe ti slovenski deželi precej slični, ali glede delovanja tega političnega razsula in strankarskega besnila na dogodke v deželni parlamentu je Goriška prednjačila z — nelepimi izgleidi. Na Kranjskem grozi večina z razveljavljanjem zakonito pridobljenih mandatorov, v deželnem zboru goriškem pa jih je že razveljavljala.

Žalostno prednjačenje! In goriški original je še veliko odloznejši in se slovenskega narodnega stališča usodnejši, nego bo namenovana kranjska kopija!

Razlika je dvojna. Kranjski deželni zbor je vsaj zastopstvo osrednje pokrajine s tako ogromno večino slovenskega prebivalstva, da se more govoriti o enotnosti slovenski deželi. In večina, ki pesti manjšino, je slovenska.

Ves drugačen je položaj v deželnem zboru goriškem. To je obmejna dežela, ki ima znatno drugorodno manjšino! Poleg tega pa je ta manjšina tako obilno zastopana v deželnem zboru, da bi si zastopstvi obeh narodnosti držali tehtnico, tudi če bi Slovenci kompaktno stali Italijanom nasproti. Vsako cepljenje na slovenski strani nasproti Italijanom je torej tu pogubno za slovenski del dežele toliko z ozirom na geografično lego dežele in narodnostno razmerje v njej, kolikor na številno razmerje med zastopniki obeh narodnosti v deželnem zboru.

In vspricho tega dejstva, pred katerega pomembnostjo bi bilo brzdanje strasti in medsebojnega sovražstva na slovenski strani naravnost imperativ najelementarnejšega narodnega patriotizma, vidimo v deželnem zboru goriškem italijansko-slovensko večino — in pa niti enotna ni ne po političnem mišljenju, ne po gospodarskih interesih, ki jih zastopata oba sestavna dela te večine —, kako pesti slovensko manjšino, jej razveljavlja zakonito pridobljene mandate in jej jemlje vsako možnost do uveljavljanja in dela toliko v deželnem odboru, kolikor v odsekih deželnega zbora.

Ta italijansko-slovenska manjšina ne pozna niti najprimitivnejših principov povsod veljavne parlamentarne uljudnosti in obzirnosti do manjšine. Ta večina jednostavno prezira povsod priznano in uvaževano resnico, da je manjšina sestaven del parlamenta in da je neizogibno potrebno tudi nje sodelovanje, ako naj bo parlamentarno delo res uspešno, plodno in koristno za deželo. A, kar je najhujše, je to, da je do take nenaravne, nesmiselne in s slovenskega stališča pregrešne italijansko-slovenske koalicije proti slovenski manjšini prišlo po velikem delu vsled osebnih navskrižij in osebnega sovražstva!

Posledice temu skrajno nezdravemu razmerju v deželnem zboru so naravnost pogubne za slovenski del dežele in nje etične in gospodarske interese. Kar morejo Slovenci vspricho obstoječega narodnostnega razmerja v deželi Goriški zahtevati, je, da bodi njihov jezik vsaj enakoveljaven in enakopraven italijanskemu na deželni upravi in

na vseh deželnih ustanovah in zavodih! To je pač najnaravnejša in najskromnejša zahteva, ki jo ne le morejo, ampak morajo staviti goriški Slovenci že iz samospoštovanja. Zahtevati morejo in morajo, da se na kulturnih poljih v pravem razmerju delita luč in senca med obema narodnostima. Zahtevati morejo in morajo, da deželni zbor pravično postopa v vsem, kar je namenjeno za gospodarsko povzdigo tudi slovenskega dela dežele in v boljšanje gmotnega položaja prebivalstva v njem.

Tem najpravičnejšim in najnaravnejšim zahtevam ne odgovarja nikakor deželna uprava na Goriškem: ne deželni zbor, ne deželni odbor, ne različne deželne naprave!

Na deželni upravi je slovenski jezik — jezik večine — potisnjen v položaj žaljive podrejenosti in na nekaterih upravah je malone izključen. Italijanski jezik ima v deželnem zboru prednost, v kolikor je to odvisno od vrhnege načelnika deželne uprave. Deželni odbor priobčuje često v javnih listih svoje razglase, razpise itd. samo v italijanskem jeziku, v jeziku manjšine, pa naj stvar tangira tudi interese slovenskega dela dežele.

Tudi v izobraževalne svrhe, za strokovno šolstvo, se mnogo več skrbi za italijanski del, nego pa za slovenski!

Kar se pa tiče podeljevanja deželnih podpor občinam, v razne melioracijske svrhe, je to ne le veležalostno, naravnost prosluto, ampak tudi notorično, splošno znano poglavje: poglavje o neprestani in nepregledni krivici! In vse to v deželi, kjer bi mogli mi, ako bi nastopali kompaktno, imponirati nasprotnikom in jih siliti v spoštovanje slovenskega imena, slovenskega jezika in gospodarskih potreb slov. dela dežele.

Skodo trpi slovenski del dežele na vseh straneh vsled nezasišanih razmer v deželnem zboru, ki so pa zopet le posledica zastupljenja vsega političnega in strankarskega življenja v deželi.

Torej isti žalostni vzroki za politično nasilje kakor na Kranjskem. Samo da so posledice na Goriškem še veliko škodljiveje in nevarnejše. In tudi najsramotnejše, ker je tu Slovenec, ki s pomočjo najljutejšega sovražnika duši — Slovence! Z italijansko pomočjo in v jezikovno mešani deželi vrše Slovenci političen bojkot proti Slovincem! *Zalostna bilanca!*

Apela — kakor ga sicer sili v pero slovenska ljubezen do lepe dežele Goriške — ne pišemo nikakega. Hladne duše pa pričakujemo poplave — ljubeznivosti, ki se gotovo vsuje na nas iz solčne Gorice.

Vpliv naše vnanje politike na notranje gospodarsko življenje.

Z ozirom na agitacijo, ki so jo iz raznih strani razvili proti dopustitvi avstrijskih posojil v Parizu in Londonu, je „Neue Freie Presse“ od strani, ki je baje natančno poučena o namenih merodajnih krogov avstrijske finančne politike, dobila sledeča avtentična naznanila: „Potreba avstrijskega kredita ni tako velika, da bi morali nastopiti izredno pot za pokritje. Finančni zakon predvidja pač različna posojila; eno posojilo naj preskrbi sredstva za vnovčenje zakladnic, drugo potrebne zneske za povračilo posojila,

najetega v tekočem računu. Dalje gre za znesek okroglih 25-38 milijonov kron za odplačilo državnega dolga. Te kreditne operacije se izvrše brez omembe vredne obremenitve denarnega trga in brez težav. Ostaja potem še relativno neznaten znesek okroglih 150 milijonov kron za mirne investicije, namreč gradnjo železniških voz in strojev ter drugačne popolnitve železnice in telefona. Pa tudi ta posel v celoti ne bo potreboval rentne emisije. Trditve zunanjih listov, da služi avstrijsko posojilo za namene oboroževanja, so popolnoma ovržene s to navedbo izdatkov, ki se imajo pokriti s sredstvi posojila. Svote, ki si jih nabavimo s predstoječimi kreditnimi operacijami, ne služijo za vojaška oboroževanja, temveč za odplačilo dolgov in za mirne narodno-gospodarske investicije. Avstrijska finančna uprava ne misli v ta namen vprašati posojila na zunanjih denarnih trgih in se niso tozadevno vršila nikak pogajanja z zunanjimi denarnimi zavodi. Zveza naše kreditne politike z našo vnanjo politiko je izključena in povdariti je le ponovno, da na pristojnih mestih ne mislijo na to, da bi se radi teh, razmeroma malih kreditnih operacij obrnili na inozemstvo. Zato se zdi vsa ta kampanja proti avstrijskemu posojilu v Londonu in Parizu naravnost nerazumljiva.“

Na to izjavo — brezdvomno inspirirano od vladne strani — moramo le povdarjati ono, kar smo rekli že včeraj: da je avstrijska vlada po svojih zaupnikih v Londonu in Parizu res poizvedovala, da-li bi bilo možno placirati tem kako morebitno avstrijsko posojilo? Seveda je vlada potem razglašala, da so dotični posredovalci to delali brez njenega znanja. Sicer je res, da je znesek, ki ga misli vlada najeti v smislu finančnega zakona, razmeroma majhen, ker gre v resnici le za 150 milijonov K novega posojila. Vendar ne smemo pozabiti, da so razmere na našem denarnem trgu tako neugodne, da bo — kljub nasprotnim zatrjevanjem vlade — možno pokriti to novo posojilo le z velikimi žrtvami. Že sedaj je kurz naše rente neverjetno nizek; a potem, ko pride država na trg z novim posojilom, bo ta kurz seveda še nižji. Mesto da bi oni denar ostal na razpolago za industrijo, ga vzame država in posledica temu bo, da bo trpelo naše splošno gospodarsko življenje. Sicer je res, da bo od posojila v znesku 150 milijonov kron imela zaslužka domača industrija, a ta denar bi mogel služiti v oživiljenju privatne podjetnosti, ko bi država mogla dobiti za svoje potrebe denar od zunaj. Mi še nismo tako močni, da bi se mogli odpovedati dotoku denarja od zunaj. Ker so pa Francozi tu naložene kapitale odtegnili z našega trga, vidimo posledice temu v neverjetnem pomanjkanju denarja, ki se v zadnjih letih pojavlja na avstrijskem trgu — v pomanjkanju, ki je zahtevalo že mnogo žrtev in je uničilo mnogo eksistenc.

In čemu vse to?

Zbog naše zveze z Nemčijo?

Vprašali smo že včeraj in vprašati moramo ponovno: Ali so dobrote, ki nam jih nudi ta zveza, vredne žrtev, ki jih moramo doprinesati za njo? Kake pa so dobrote, ki jih imamo od te zveze? Ena bi bila, da

pa ponavljaj še enkrat svojo zahtevo, da bo moj dvor čul, kaj zahteva od mene sultan, tvoj gospod?“

„Poslan sem k tebi ne pa k tvojim dvorjanom,“ je odgovoril beg ponosno.

Blisk nejevolje je šinil iz kraljevega očesa; ker pa si je bil svest važnosti tega trenutka, je odgovoril mirno:

„Kakor se ti zljublja, Sultan Monamed,“ je govoril kralj glasneje, obrniti se k svojim dvorjanom, „zahteva od mene polletno plačilo že v naprej, da-si je še le tri mesece od tega, kar je moj prednik, kralj Štefan Tomaž, plačal harač za pol leta do zadnje merice —“

Da-si je bila zahteva turškega odposlanca znana vsakomur, vendar se je pri tej vesti oglašila zlovoljnost v skupščini.

„Ali slišiš mnenje mojih dvorjanov, državni županov, poglavarjev bosanskega naroda,“ se je obrnil kralj zopet proti beyu, katerega hladnokrvnost ni omajala niti glasno godrnjanje. „Kakega odgovora pričakuješ torej od mene na svojo nepravilno zahtevo?“

„Mari jaz vem?“ je odgovoril beg, „mari vem tvoje misli? Če pa ti je do sedaj razum ostal zvest, zaukažeš svojemu zakladniku, naj plača, kar se zahteva od tebe; ti sam pa se boš skesano pokoril pred sultanom, vzvišeni in mojim in tvojim gospodom, ker si —“

Vihar najvišje ogorčenosti, ki se ni ozirala niti na dostojanstvo kralja, niti na

nam bi Nemčija morda pomagala v slučaju vojne z Rusijo. Ali pa imamo mi z Rusijo sploh kakega veljavnega povoda, da začnemo medsebojno vojno? Slo bi morda kvečjemu radi križanja interesov na Balkanu, a toliko in še večje navskrižje interesov obstoji tudi med nami in Italijo. Če je možna kljub temu zveza med nami in Italijo, čemu ne bi bilo možno, če že ne taka zveza, pa vsaj nesovražno razmerje med nami in Rusijo? Najlepše pri vsem tem pa je to, da je Nemčija v prav dobrem razmerju z Rusijo, med tem, ko se naša in ruska diplomacija gledata kakor pes in mačka. V resnici nimamo mi od svoje zveze z Nemčijo niti najmanjšega dobička; dobiček ima edino le Nemčija, ki bi bila brez zveze z nami popolnoma izolirana.

(Italijo kot morebitna edina zaveznica Nemčije pač računa malo ali nič!) Delitev dobrot in žrtev med nami in Nemčijo je celó še precej drugačna, nego je bila ona med Faccanapo in Harlekinom. Ta dva sta delila tako, da je dobil Harlekin dva dela in Faccanapa enega; mi z Nemčijo pa delimo tako, da dobiva Nemčija vse, mi — nič. Ne dosti to, moramo še račune mi sami plačevati. Na eni strani nam sta Francija in Anglija zaprli svoje finančne vire, na drugi strani pa nimamo z Rusijo onih kupčijskih zvez, ki bi jih mogli imeti, da je naše razmerje s to državo prijateljsko. Nemčija si je znala pridobiti ruski trg in ona nas je izrinila iz Srbije; radi nje ne dobimo v Franciji in Angliji posojila, ki bi ga nujno potrebovali za oplojevanje našega gospodarskega življenja. Res skrajni čas je, da se že enkrat začnemo resno baviti z vprašanjem, ni-li že dospela enajsta ura za revizijo naše vnanje politike!

Značilen molk.

Ravno na Silvestrovo, tega pomembnega zadnjega dne leta, smo bili prinesli med dunajskimi vestmi tudi za naš Trst važno vest, da je upravno sodišče dne 30. t. m. razglasilo razsodbo o pritožbi društva Komenskega na Dunaju proti naredbi ministerstva, s katero je ta oblast odbila pritožbo rečenega društva proti prepovedi, s katero je stavbena oblast občine dunajske zabranila rabo prostorov v hiši št. 31 v Schützen-gasse za šolske namene društva Komenskega. Upravno sodišče je razveljavilo to prepoved. Društvo Komensky je torej zmagalo in je s tem izzvalo razsodbo principijelne važnosti od strani najvišje upravne instance tudi za naše tržaške razmere z njihovo mizerijo za slovensko šolstvo.

Znano je, kako se naši komunalni mogotci love za vsako rešino slamic, ki se jim zdi le količjak pripravna, da ovirajo postajanje in razvoj slovenskega šolstva. Poslužujejo se vseh možnih fineš, finih izgovorov krivega tolmačenja zakonskih določeb, zvrčanja dejanskih razmer, falzificiranih statistik. Prava mastna kost jim je vsaka odredba kake oblasti, ali kake druge občine, ki daja vsaj videz opravičenosti fakcijskega in skrajno zlohotnega stališča, ki je zavzemlje mestna občina tržaška nasproti našemu šolstvu. Vsak tak slučaj je za njih pravi praznik, in veselo pokažje se razlega po kolonah italijanskega časopisja

pravice odposlanstva, mu je prekršil njegov govor.

Bey je umolknil zmajevaje z rameni, ter je zopet povsem malomarno zrl pred-se.

„Take besede...“ je vskliknil Modruški škof, stopivši za korak proti begu, toda kralj ga je prijel za roko in mu je, pokazavši mu z očesom na njegov prejšnji prostor, namignil z roko, naj bo tiho. Le počasi se je izvršilo njegovo povelje.

„Mene se tičejo tvoje besede, beže,“ je dejal, potajevaje v sebi svoje močno razburjenje, „kakor se glasi tudi tvoje poslanstvo za-me.“ Potem je vstal ter dejal z večjim glasom:

„Pojdi torej k zakladnici bosanskih kraljev, da sprejmeš primeren odgovor za svoje besede!“

Strmenje se je pokazalo na vseh obrazih. „Kaj?“ so hitela poluglasna vprašanja od ust do ust, „torej plača vendar-le? Pre-našal bo torej svoje ponižanje, s katerim je osramočen tudi ves narod? — Če je stvar taka, potem bi bilo bolje, da že kar sname z glave krono in da jo položi pred noge tega predrznega Turka!“

Beg sam je bil s početka presenečen vsled kraljevih besed. „Morda hoče vendar le plačati ta kraljič Bošnjakov!“ je strmel. Takoj na to pa se je prijel za brado ter dostavil: „Allah! možgani so se mi narobe obrnili, da sam sebi blatin brado! No, pa pojdem z njim, da slišim in vidim, kako si ta zaslepljenec sam pripravlja svojo pogubo.“

PODLISTEK

Jug.

Historičen roman. — Spisal Prokop Chochołoušek. Poslovenil H. V.

„Naj pade torej kocka svete vojne,“ je rekel škof, „in sultanov odposlanec, ki se že bliža tvojemu dvoru, bo čul, da se je kralj Štefan Tomaževič z odločnim pogumom povzpел na stopinjo slave, katero doseči so se dosedaj zastojali njegovi predniki in ogrski kralji.“

„To daj Bog!“ je vzdihnil kralj, ki so se mu stiskale prsi pred veličino bližajočega se trenutka.

„Kdor se zanaša na Boga, temu Bog pomaga,“ je rekel škof veličastnim glasom. „Kralj moj!“ je ogovoril kralja vneto, ali nenadoma nastavši šum na dvorišču in v dvoranah kraljevskega gradu, mu je javil, da je že prišel blagajnik — beg odposlanec turški. Potem je nadaljeval: „Ne tajim si tega, da je napačila usodna ura, najznamenitejša za državo in bosanski narod od početka te države. Bog bodi s teboj, kralj moj, in daj, da bi tvoja izjava imela za posledico zmago križa!“

„Amen!“ je dejal kralj, se tolkel na prsi in se blagoslovil z znamenjem svetega križa.

Z mirnim, da, skoro jasnim licem, je sprejel potem svoje dvorjane, ki so prihi-

iz topičev njihove — pravičnosti in kulturalnosti. Tako so izbrabljali tu gori rečeno prepoved stavbenega urada občine dunajske, oziroma tozadevne odločbe državne oblasti. Vriskali so po „Piccolu“ kakor da jim je prišlo odrešenje od večne pogube tržaškega italijanstva; konstruirali so hitro analogijo med dunajsko in tržaško mestno občino in med dunajskimi Cehi in tržaškimi Slovenci kakor drznimi usiljenji, zahtevajočimi neke pravice, ki jim nikakor ne gredo. Triumfirali so, kakor da je sedaj iz fundamenta izpodbita tudi vsaka pravica tržaških Slovencev, da si gori omenjeni pravni spor v resnici ni nikakega stvarnega načelnega pomena glede pravic manjšin do lastnih šol. Kajti ona prepoved je izšla — kakor že gori povedano — le od stavbenega urada z izgovorom, da je lastnik one hiše v Schützengasse, ko je vložil prošnjo za zgradbeno dovoljenje, prijavil, da bo hiša služila le v stanovanjske, ne pa v šolske namene in ker da je mestna oblast svoje dovoljenje navezala na ta pogoj. Ko pa je upravno sodišče sedaj prekopicnilo to čudno argumentacijo in s tem vse nemško-stekliško stališče mestne oblasti dunajske kakor grdo mahinacijo proti neoporečnemu pravu dunajskih Čehov do ustanovljanja svojih privatnih šol, smo bili v resnici radovedni, kako bo naš „Piccolo“ manevriral okolo tega neprijetnega oglja. Čakali smo torej nalašč celih 8 dni po proglašanju razsodbe upravnega sodišča, da vidimo manevrirsko umetnost v tem slučaju. Čakali smo, a nismo čuli drugega, nego „Piccolov“ — molk. „Čuti molk“ — ta besedna figura zveni sicer malo paradokso, ali čitatelji naj nam je ne zamerijo! „Piccolov“ komentar se je res omejil le na — molk. Njegova sicer vsikdar bujna gostobesednost je usahnila, kakor da mu je kdo z mokro cunjjo zamašil usta.

Pomagali si je z varijacijo znanega reka: „Kar nas ženira, to se dementira“, in odločil je: „Kar nas ženira, o tem — molčimo!“ Zato molči.

Mi pa počemo molčati in beležimo gornjo razsodbo upravnega sodišča s pravim zadoščenjem. Ne dotika se sicer — kakor že rečeno — vprašanja o dolžnosti občin za ustanovljanje manjšinskih šol; zato pa zapira pot fakijskim občinam do šikan in mahinacij proti narodnim manjšinam in njihovega šolstva. Mi tržaški Slovenci bomo gotovo — žal — siljeni k ustanovitvi še marsikateri privatne šole, pri čemur bi bila taki zlohotni občini odprta vrata do najrazličnejših šikan in ovir ravno glede prostorov — da ni upravno sodišče s svojo razsodbo potegnilo zapah za ta vrata! Posebno utemeljevanje razsodbe upravnega sodišča je važno.

V razlogih je rečeno v meritoričnem pogledu, da stavbene oblasti niso pooblašene v izdajanju brezpogojnih prepovedi proti rabi kakih prostorov v šolske namene. Pravica teh oblasti seza le do stavbene policije po predpisih stavbenega reda, do varovanja stavbeno-policijskih interesov. Nimajo pa pravice brezpogojno prepovedovati rabe prostorov v šolske namene, ako ni nobene nevarnosti v stavbeno-policijskem pogledu, ali pa če je dana možnost, da se s primernimi popravili napravi prostora, porabne za šolske namene. *Stavbena oblast dunajska ni bila torej kompetentna v izdajo one prepovedi.* Je-li kako poslopje pripravno za šolske namene, o tem imajo razsojati le šolske oblasti, tu odločajo določbe šolskega zakona in ne stavbeni red. Stavbena oblast je kompetentna le z ozirom na izvršenje eventualno potrebnih prezidavanj. Stavbena oblast doslej — tako se glasi zaključek utemeljevanja — ni bila opravičena niti v

prepoved rabe rečene hiše v šolske namene, niti ne vezati te rabe na kako stavbeno-oblastveno dovoljenje.

Tako govori upravno sodišče. „Piccolo“ pa — molči. Značilen molk! Dober znak, da gre stvar v navskrižje temu staremu krivičniku.

Naš novi roman.

Naš podlistek „Jug“, ki je povsod vzbudil veliko zanimanje, gre h koncu. Poskrbeli smo, da prične takoj po „Jugu“ izhajati v našem podlistku nov, *veleznamitljiv roman iz časov francoske revolucije:*

„Vitez iz Rudeče hiše“

(Le chevalier de Maison-Rouge).

Roman, ki ga je spisal slavn francoski pisatelj *Alexander Dumas* star., avtor „Grofa Monte „Cristo“ in „Treh mušketirjev“.

Francoska revolucija!

Ta beseda pomenja prepoved stare Evrope, pomenja vstajenje od tisočletne sužnjosti, gospodarske in duševne! Pariz, to staro revolucionarno središče, je kraj, kjer se godi naš roman, Pariz, oni razuzdani moderni Babilon, kjer so se tedaj zbirali plemenitaši vse Francije in razsipali državno imetje na račun ljudstva in šele nastajajočega meščanskega sloja.

V letu 1793. smo. Kralj Ludvik XVI. je obglavljen, njegova krasna, a nič manj lahkomišelnja soproga Marija Antoinetta je skupno z otroci in s vsakim zaprt v trdnjavi podobnem Templu. Ves Pariz je razdeljen v dve stranki, v republikance in aristokrate, pristaše kraljeve vlade in rodbine. Pisatelj nas sprovaja naravnost v Pariz. Seznanja nas s častnikom narodne garde, plemenitim in junaškim Mauricem, pristašem revolucije in nasprotnikom kralja. Seznanja nas nadalje s krasno aristokratino Genevieve, v katero se je plemeniti Maurice — na svojo nesrečo — smrtno zaljubil. A Genevieve je poročena z drugim, ki ga ne ljubi. Pričenja se boj za ljubezen. Maurice pozablja v tem boju na svoje republikanske ideale; lepa Genevieve ga zvabi na pritisk svojega moža, v svoje mreže in hoče z njegovo pomočjo in s pomočjo viteza iz Rudeče hiše pomagati nesrečni kraljici Mariji Antoinetti, hčerki Marije Terezije, do svobode. Kakšen je konec tega boja — boja za ljubezen in svobodo? O tem naj se blagovole prijazne čitateljice in čitatelji prebrati sami s tem, da ga bodo pridno čitali. Pisatelj nas nadalje seznani z nesrečno kraljico Marijo Antoinetto, ki je ujeta v Templu, a v svoji nesreči nič manj ponosna, nego v dnevih sreče. Pretresljivo nam slika njeno trpljenje, ki je doseglo vrhunec, ko so ji republikanski uradniki ugrabili komaj devetletnega sina in ga izročili živinskemu in podlemu čevljarju Simonu v — „vzgojo“.

Vsi poskusi skrivnostnega Viteza iz Rudeče hiše in njegovih prijateljev, ki hočejo z neprestanimi zarotami osvoboditi kraljico iz ujetništva, se izjalovijo. Marija Antoinetta mora pasti in položiti glavo pod rabljevo sekuro, kar se je zgodilo leta 1793. To bi bilo ogrožje romana, ki pa vsebuje še polno veleznamitljiv zapletajev. Žalostna je usoda naših junakov, toda čitatelj ima vzlic temu zadoščenje, kajti iz potokov krvi je izšlo solnce svobode.

Roman bo izhajal več mesecev in opozarjamo cenj. čitatelje nanj že danes. Upamo, da jim bo ustreženo s tem.

pot, ki sta jo nastopila že toliko popred Trubar in Vodnik: gojiti svoj materni jezik. Danes se nam zdi ta beseda samoočebni umiljiva, ali tedaj, ko smo rabili Slovenci celo po več pravopisov, ko še niti enotne abecede nismo imeli — tedaj je absorbirala najboljše narodne moči — kolikor niso uskočile v nasprotni tabor — ta „abecedna vojska“. „Kranjsko Čebellco“, zbirko sočasne pesniške produkcije je bilo prištevati tako velikim dnevnim dogodkom kakor so danes komaj še volitve za državni zbor. Ko je začel izdajati prvi slovenski estetik Josip Stritar svoj „Dunajski Zvon“ so n. pr. ljubljanski študenti knjižarne in poverjenike, po katerih so bili naročeni na to revijo, začeli kom vsakega meseca naravnost oblegati, s tako netrpnostjo so pričakovali vsake nove številke in ko je le-ta dejanski izšla, ni bilo cele tedne nobenega drugega pogovora med njimi, kot o zadnji številki „Zvona“. Od tedaj smo dobili že celo vrsto podobnih uglednih revij, kot Dom in Svet, Naše Zapiske, Čas, Vedo, — kdo pričakuje s podobnim navdušenjem njih številke? Javno zanimanje je absorbirano danes po popolnoma drugačnih vprašanjih.

Treba se nam je zdelo koristno vzbuditi te zgodovinske spomine vsled tega, da boljše razumemo dobo, v kateri so postale Čitalnice. Sfera je bila politično n. pr. še tako malo prebujena in jezikovno tako nesamostalna, skoro plaha, da ima ena najstarejših goriških Čitalnic, ustanovljena po

Domače vesti.

„Piccolove“ asimilacijske teorije. Z ozirom na včerajšnjo našo notico pod tem naslovom smo prejeli: Prav imate, ko pošiljate „Piccolo“ z njegovimi teorijami o naravnih asimilacijah v — dimnik, a jaz se le bojim — v interesu italijanskega ambijenta našega mesta namreč — da se tudi poljski in madjarski Židje ne bodo več dolgo zadovoljevali s to konservirano in prekaženo „Piccolovo“ robo. Znano je, da se Žid asimilira — politično namreč — narodno, v etnografičnem smislu, ostaja Žid pač vedno Žid — vedno pri oni stranki oziroma narodnosti, ki ima v rokah moč. Ker so dosedaj Italijani imeli vso moč v rokah, so se tudi Židje vedno bojevali v njih vrstah. Sedaj pa so se stvari začele obračati nekoliko drugače. Židje so se po malem že začeli približevati — preroki okoli „Piccolo“ in „Independenta“ naj ne padejo v znak! — Narodnemu domu! Sicer gre to še zelo počasi, nekako s strahom, a začelo je vendar le že! To je namreč slovenski ambijent, ki ima vedno večjo atrakcijsko silo na zunaj stoječe in ta sila bo timvečja, čim bolj se bo širil ta ambijent. Če misli „Piccolo“ na minulo, ko je dajal Italijanski ambijent vsemu življenju v mestu svoje italijanske slike, ima popolnoma prav. Pri tem pa pozablja, da ni bila toliko naravna privlačna moč tega ambijenta, kolikor nezavednost našega ljudstva, ki je v minulosti dajalo vsemu življenju v mestu navidezen, izključno Italijanski značaj. Z rastočo slovensko zavestnostjo pa se je poleg italijanskega razvil poseben slovenski ambijent, ki izvršava svojo privlačno silo ne le na novo došle slovenske priseljence, temveč tudi na drugo meščanstvo.

Za našo Družbo! Prejeli smo: Vesti, da je naša šolska Družba zopet podedovala, smo se razveselili tudi mi Tržačani prav od srca. Kakor prejšnjih velikodušnih dobrotnikov naše „Družbe“ — Polaka, Kotnika, Marije Vilharjeve — se spominjamo dobrotnika pokojnega Florijančiča. Tem dobrotnikom ohranimo tržaški Slovenci hvaležen spomin tja v pozne rodove. Zato nas je tako globoko ganiła deklamacija „Marije Vilharjevi“, ki jo je izvajala neka mala deklica iz otroškega vrtca v Rocolu povodom božičnice. Tako je prav, gospice vrtnarice! Vcepljajte že v mlada, nežna srčca čut hvaležnosti do nesmrtnih rodoljubov in rodoljubkinj! Blagoslovajmo spomin onih Slovencev in Slovenk, ki so se še v zadnji svoji uri spominjali z velikodušnim činom družbe, ki tako vsepšno in požrtvovalno na polju kulturnem gradi bodočnost slovenskemu narodu!

A najlepše bomo slavili spomin takih plemenitih Slovencev in Slovenk, ako bomo posnemali njihove sijajne izglede in žrtvovani — vsakdo po svoji moči — za ... Družbo! V tem znamenju je ohranitev našega naroda ob periferiji! Vse za reševanje naše dece pred povodnjivo tujinsko! Družbo nosimo v svojih srcih in svojih mislih in zanjo odpiramo darežljivo roko!

Zadnji društveni večer Slovenske Čitalnice v Trstu en dan pred zaključkom starega leta je zopet pokazal, kako prirčen duh vlada na zabavnih sestankih, ki jih prireja St. Č. Bila pa je tudi prilika zares posebna, tako da prireditve skoraj ni mogla drugače izpasti. Kakor ima vsaka rodbina posebne dni v letu, ki so ji zlasti svečanostni, podobno se je zbralo članstvo St. Č. na omenjeni sestanku, da počasti tri za društveni razvoj resnično zaslužne moze in sicer gg. Filipa Ivaniševića, Ivana Mankoča in dra Otokarja Rybářa. Društvo jim je poskusilo izkazati del svoje hvaležnosti s tem,

iskrenem rodoljubu Lavriču svoje ustanovno pismo v nemškem in slovenskem jeziku!

Kar je tedaj sploh slovensko mislilo in čutilo ter mu ni manjkalo „potrebne“ poguma, pokazati se kot tak i javno — vse se je zbiralo po Čitalnicah. Tam so se popolnjevati probujeni, odtod so navduševali in pridobivali na svojo stran manj samozavestne. V mestih kot Ljubljana so iskreni mladeniči zapustili rajši svojega dekleta, kot bi jo hoteli imenovati še svojo ljubico, ker ni hotela v Čitalnico ampak je silila v — kazino. Pripoznavi je treba ravno priproste ljudstvo v čast, da so se njih hčere z dosti večjo energijo oklepale novega gibanja kot pa dekleta premožnejših in izbranih hiš, v katerih je brezbarven kozmopolitizem že od nekdaj bolj poganjal kot v priprostejših slojih, kjer se morda na zunanjo formo sicer toliko ne gleda, pa govori zato tembolj čisto srce.

Čitalnice so veljale nekaj časa za ideal, kakšen naj bo slovenski dom. Pazilo se je na lepo obnašanje; tuja človeka sta si postala brata, ker sta govorila oba isti jezik; v deklamacijah in z igro so gojili slovenski govor in nastopanje; s petjem se je širilo navduševanje za slovensko umetnost. Najbolj nadarjeni gospodje in mladeniči so se aktivno udeleževali vseh društvenih prireditev, najodličnejše gospe, ki so slovensko čutile, so prevzemale in izvrševale naloge, ki jim jih je poveril društveni odbor prilikom vsakokratnih „besed“. Kar

da jih je volilo svojimi častnimi člani in jim dalo izdelati v svečočbo te volitve primerne diplome po akad. slikarju Hinku Smrekarju v Monakovem, ki je izvršil svojo nalogo mojstrski. Vspored akademije so izpolnili deklamatorica g. d. Ilonka Rebay, baritonist g. Wascht, režiser g. Dragutinovič, ki je recital v Poličevem Melodramu „V pepelnici noči“ Gregorčičevo besedilo pesmi istega naslova. Posebno prijetno je iznenadila gospa Costaperaria, ki ni bila naznanjena na vspeledu. Pela je s polno dušo in z razpoloženjem, kakor si ga more človek le pri pevcu misliti. K tako ugodnemu vspehu vseh glasbenih točk je po svoje pripomogla tudi jako ugodna akustika Čitalnične dvorane. Med odmorom in po akademiji je animiral goste buffet, ki so ga priredile gospe pod neumornim vodstvom spretnih roke gospe dr. Gregorinove. To je bil tudi še z druge strani res pravi društveni buffet: sestavile so ga gospe članice prav iz svojega in gostom so stregle gospodične članice. — Ne vemo, če je dobili na Tržaškem bolj gostoljubne strehe, kakor je nudi svojim članom St. Č.; gotovi pa smo, da ni oskrbovana nobena s tolikim veseljem in s tolikimi močmi. Mnogo imen je v tem poročilu izpuščenih — biti vsem pravičen bi se reklo našeti malodane vsa imena prisotnih in tudi marsikogar — neprisotnih.

Za delazmožnost istrskega deželne zbor. Včeraj so se nadaljevala pogajanja med obema strankama istrskega deželne zbor in se bodo bržkone nadaljevala tudi danes.

IV. koncert „Glasbene Matice“ je zbral sinoči v naši gledališki dvorani lepo število našega za glasbo in petje navdušenega občinstva. Prepričani pa smo, da bi bila udeležba še znatno boljša, da so bile cene nekoliko nižje. In tega bi želeli v resnici v bodoče, da bi bile take pevske in glasbene produkcije nekoliko lažje dostopne našemu širšemu občinstvu, ki je, kakor znano, splošno vneto za petje in glasbo.

O koncertu samem nam je obljubljena strokovnjaška ocena, ki jo priobčimo v jutrišnji številki, danes naj omenimo le neka zunanosti.

Med orkestralnimi točkami je gotovo najbolj ugajala Čajkovskega slavnostna overtura „1812“, katere zadnji del se je na splošno željo ponovil. S splošnim priznanjem je sprejelo občinstvo tudi Mirkov „Grave“, s čimer pa seveda ni rečeno, da ne bi bil g. kapelnik Teply žel tudi živahnega odobravanja za slike iz Wagnerjevega „Mraka bogov“, Dvořakove „Slovenske plesu št. 8.“ in Lisztovo „Ogrsko rapsodo št. 2“.

Glavno pa je bilo seveda nastop pevkega zbor naše Matične podružnice, ki sicer ni ravno preštevilčen, ki pa je i v mešanem i moškem zboru dosegel najlepši, popoln uspeh. Težko je reči, katera pesem je ugajala najbolj, ali če bi vprašali poslušalce, pa mislimo, da bi se večina odločila za preprosto a tako ljubko koroško slovensko narodno „Glej čez jezero ...“. Sploh je zbor moral z ozirom na odobravanje, ki je sledilo vsaki točki, ponoviti skoraj vse točke, najboljše znamenje, da je njihovo izvajanje bilo za občinstvo nekaj izrednega,

ÚSTŘEDNÍ BANKA ČESKÝCH

SPORITELNĚN PODRUŽNICA V TRSTU

Vloze na knjižice 4 1/4 % Premije vloze 4 5/8 %

Fiksne vloze pod najugodnejšimi pogoji.

VADIJE IN KAVCIJE ... MENJALNICA.

Uradne ure od 9.—12. dopol. in 2.—5 pop.

imamo danes pevskih društev na Slovenskem, javnih knjižnic, gledaliških odrov, literarnih društev, šolskih društev itd. — vse je doma v Čitalnicah. To velja v isti meri za Ljubljano kakor za Trst.

Samoposebi, kakor so se splošne razmere Slovencev tekom let preminjevale — in sicer v odlično korist našega življa — se je premikalo polagoma tudi težišče Čitalnic.

Gibanje je bilo nekoč malo in zato je streha Čitalnice zadostovala za vse. Ali njene prvotne naloge so prevzela polagoma nova društva. S tem, da se je omejilo vsako na poseben predmet, s tem, da se je narodno delo diferenciralo, se je moglo vsako posebej močno, včasih celo neverjetno visoko razviti in s tem celokupnosti mnogo koristiti. Ali paralelno s to občno rastjo in prvotnim narodnega življenja, je morala nastopiti — kakor paradokso je čuti — za Čitalnice same občutna in dolgotrajna kriza. Razmere so jim takorekoč izpodbile tla, druge jim zrastle preko glave. Nekateri so v tej dobi dejanski zaspale in eksistirajo komaj po imenu, pravega življenja nimajo nobenega, napram zunanjim dogodkom in novim razmeram kažejo popolno apatijo.

Taka kritična doba je nastopila tudi v Čitalnici v Trstu. Ali tu je bil teren vsled tega vendar mnogo ugodnejši kot drugod, ker je ravno med Tržaškimi Slovenci agilnost takorekoč doma in če ni hotelo naravnim potom naprej, so posamezni odbori za-

Na svidenje danes zvečer na „Trgovskem plesu“ v Narodnem domu!

prav poseben užitek kakoršnega si more privoščiti le redke čase.

Gotovo je mnogo doprineslo k lepemu uspehu sinočnjega koncerta tudi to, da je posegla Matica po dveh domačih skladateljih, Mirku in Soncu, in tako seznanila naše občinstvo z njihovimi deli, kar je treba res le odobravati. Naj bi le tako nadaljevala, in pripravi smu, da si bo pridobila stem trajnih zaslug za povzdigo naše domače glasbene in pevske umetnosti.

V Rojanu v „Konsumnem društvu“ vprizori danes ob 4. in pol uri popoldne „Skupina slovenskega ženstva NDO“ burko v 4 dejanjih „Sivilja“. Vstopnina 50 st., za članice 30 stot. Po končani predstavi bo plesni venček, ki bo trajal do 11. ure. Vstopnina k plesu možki 1 K, ženske 50 stot.

Tombola v korist podpornih zakladov NDO. V četrtek zvečer so bile pred za to določeno komisijo izžrebane sledeče številke:

58, 68, 3, 73, 5, 24, 85, 14, 65, 41.

Torej dosedaj izžrebane številke so po vrsti sledeče:

31, 15, 19, 43, 21, 17, 25, 30, 66, 59, 70, 72, 35, 69, 51, 44, 62, 61, 60, 58, 68, 3, 73, 5, 24, 85, 14, 65, 41.

Lastniki srečk, ki so zadele s temi številkami tombolo, morajo to naznaniti pisмено ali ustmeno predsedniku odseka tombole, dr. Franu Brnčiču, odvetniku v Trstu, ul. Nuova 13 II. vsaj do četrtega dne 11. t. m. ob 7. in pol uri zvečer, ob kateri uri se snide komisija v prostorih „Narodne delavske organizacije“ ul. sv. Frančiška 2. I. za overovljenje srečk in izplačanje dobitka. Dobitniki, nastanjeni tu, naj se predstavijo osebno imenovani komisiji.

Za pozneje došle prijave se odsek, z ozirom na svoječasno izdano navodilo, ne bo oziral.

Razvoj moderne slovenske žurnalistike. O tem zanimivem predmetu bo predaval g. prof. Merhar prihodnji torek ob 8. uri zvečer v veliki dvorani „Narodnega doma“. To predavanje bo nadaljevanje onega, ki ga je g. predavatelj imel 18. decembra. Obravnaval bo razvoj modernega slov. časopisa po letu 1866., ki tvori mejnik v tem razvoju. Z ozirom na zanimivost predmeta upa predavateljski odsek na obilno udeležbo.

Podružnica „Glasbene Matice“ v Trstu, priredi dne 8. t. m. ob 8.30 uri v dvorani „Slovenske Čitalnice“ prijateljski sestanek v slovo odhajajočemu podpredsedniku Josipu Prunku. — Gostje dobro došli!

Pevsko društvo „Trst“ priredi v soboto, dne 13. t. m., zvečer v prostorih Trgovskega izobraževalnega društva v ul. sv. Frančiška št. 2 svoj prvi letošnji družinski večer s petjem, godbo, plesom in vsakojako drugo zabavo. Natančnejši spored se objavi pravočasno. Pripominjamo pa že danes, da je dne 13. t. m. ta družinski večer edina prireditev te vrste in da bo potemtakem marsikomu prav ljubo, da more tu v veseli družbi preživeti lep večer.

Prva vožnja iz Reke v Avstralijo. Z novim letom je v trgovske svrhe uvedena nova redna paroplovna proga med Reko in Avstralijo. Prvi parnik „Atilla“ odpluje baje tja dne 10. t. m. in bo nakrcal 200 do 300 ton blaga za Sidney, Freemanple, Melbourne in Adelaide. Parnik se dotakne bržkone tudi ene luke na otoku Javi.

Veselični odsek „Trg. izob. društva“ naznanja, da bo v nedeljo pri večerni plesni vaji srečkanje in šaljiva pošta.

Velikansko mino zažgo danes točno ob 12. uri popoldne v velikem kamenolomu Adrijanskega podjetja v Sesljanu. To bo ena največjih min, kar je eksplodirala v zadnjih 7 letih tega dela. Dolga je 26 m in osebje 16.800 kg smodnika.

res zastavili svoje skrajne moči, da so ohranili društvo na stopnji, ki je odgovarjala stari društveni tradiciji. Zgodovina tržaške Čitalnice hrani v tem oziru marsikak pomemben list, ki izpričuje, kako so v gotovih časih posamezniki prevzeli posledice te društvene krize dejanski na svoje rame in priskočili društvu na pomoč z lastno žrtvijo.

Ta težka doba je danes prestana. Položaj Slovencev na Tržaškem ni več prehodjen, ampak se je močno konsolidiral in s tem se je vrnila tudi Čitalnici v Trstu nekdanja stabilnost. Ali treba je priznati, da gre v tem oziru tudi odborom zadnjih let precejšnja zasluga, ker so računali z novimi razmerami in stopili na pot notranje reformacije.

Od nekdanj je bilo karakteristično za Tržacane, da niso kazali med seboj nobenih stanovskih razlik. Nikjer se ni na zunanji naslov tako malo gledalo in malokje se je povpraševalo tako mnogo po osebni pridnosti in sposobnosti kakor ravno med Tržaškimi Slovenci. Morda je pripisovati velik del pomanjkanju te, rekli bi birokratične atmosfere dejstvu, da se ni rekrutiralo slovensko meščanstvo v Trstu iz samega uradništva, ampak v veliki meri iz trgovskega sveta. Kot priprost uslužbenec, morda včasih kot zadnji hlapec je pričel mladenič s trdim delom, a potem energije svojega trgovskega talenta si je pridobil tekom desetletij lepo premoženje, vedel se je vseskozi pošteno, zanimal se je morebiti skromno a

Naše gledališče.

Danes ni predstav.

Jutri popoldne ob 4. uri se ponovi ob znižanih cenah prelestna opereta

„PUNČKA“.

najboljša opereta letošnje sezone. Opereta je imela nenavadno velik uspeh zbog svoje notranje lepote, izborne interpretacije in okusne inscenacije. Na to predstavo opozarjamo zlasti občinstvo iz okolice.

Zvečer bo v abonementu premijera velezbavne šaloigre Hennequin & Duvala „ANATOLIOV DVOJNIK“.

(Der Doppelgänger). Ta šaloigra znane pisateljske tvrdke je imela povsodi velik uspeh. Zapletaji so komični, kakor v malokateri drugi šaloigri.

P. t. abonente se opozarja, da velja za nedeljsko večerno predstavo še poslednji listek starega bloka.

Odbor dramatičnega društva naznanja p. n. abonentom, da dobijo za nadaljnjih 15 predstav posebne izkaznice, ki jih razdeli društveni sluga pri inkasiranju.

Tržaška mala kronika.

Aretacija na ladiji. Vsled brzojavnega poziva dunajskega deželnega kazenskega sodišča sta bila včeraj ob prihodu Lloydovega parnika „Brünn“ iz Tesalije aretirana Ivan Steidler, star 29 let iz Dunaja, nadzornik tamošnjih vrtnih nasadov in kotlar Spaho Handia iz Serajeva. Ni znan vzrok te dvojne aretacije.

Mala tatvina. Dinar Ivan Černigoj, star 47 let, iz Ronkija je bil včeraj aretiran, ker je vkradel mal ročni voz manufakturne tvrdke Fran Sandri.

Loterijske številke. Izžrebane dne 5. januarja 1912:

Dunaj	54	78	7	14	32
Gradec	69	50	81	65	43

Koledar in vreme. — Danes: Razglanjenje Gosp. (Trije kralji). — Jutri: I. ned. po Razgl. Gosp.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 10.5° Cels. — **Vreme** včeraj: lepo.

Vremenska napoved za Primorsko: Tupatam oblačno. Padavine. Bolj toplo. Južni vetrovi.

Društvene vesti.

Skupina uslužbencev c. kr. glavnih skladišč ima danes v veliki dvorani NDO v ul. sv. Frančiška ples, ki začne ob 4. uri popoldne.

Plesne vaje za dijake bodo jutri (v nedeljo) zjutraj v dvorani „Trg. izob. dr.“ in sicer kakor navadno od 10. do 12. ure.

Društveni ples priredi Šentjakobska Čitalnica v soboto 20. t. m. v dvorani „Trgovskega izob. društva“. Na pustno nedeljo popoldne pa priredi v gledališčni dvorani „Nar. doma“ prvi ples „Otrok“. Ker je Čitalnica v minoli sezoni zašla vsled znanih razmer v velike denarne stiske, se toplo priporoča za obilen poset teh prireditev.

Nar. del. organizacija.

— Podpisani opozarja še enkrat vse delavce vseh skupin — sv. Marka, sv. Andreja, plinarne, čistilnice olja Linoleja in Lloydovega arsenala na današnji sestanek, ki se bo vršil ob 5. uri popoldne v prostorih gostilne Kosič ul. sv. Marka št. 21.

Tovariši! Ker je predmet sestanka jako važen, nadejamo se polnoštevilne udeležbe. Torej pozor!

Pripravljalni odbor nove zadržne gostilne.

resno za vsak važnejši narodni pojav, podpiral jih je dejanski kot imovit mož. S tem vzornim ponašanjem si je moral pridobiti čislanje vse javnosti.

Self-made-man t. j. sam se je napravil mož. Na takem terenu navadno ni ugodnih tal za stanovsko izključenost, za ošabno preziranje svojega bližnjega. Demokratični duh je na Tržaškem pristen — nikolu drugače ni bilo.

Znabit res niso nikjer te zanujne razmere za moderniziranje Čitalnic tako ugodne, kakor v Trstu. Utrdil se je potom smotre-nega gospodarskega dela in organizacije slovenske ekonomije trgovski stan v obče in povečal se je tudi po obsegu. Ali pokazalo se je čisto, da je ob pomanjkanju primerne organizacije tak rod že v naslednjem kolenu izgubil stik s svojo celoto, da ga je tuji element najpopred družbeno in kulturno in potem še politično asimilirala.

Na drugi strani se je zopet množila uradniška inteligenca, ki je sama zase, brez stika z ostalim meščanskim elementom kot pastorka, ki ji manjka potrebna prostost, ki nima svoje zaslombe in merila svojih kvaliteti drugod kot v predpisanem šematizmu. Zato vlada tudi v malokaterem stanu toliko stanovskega razlikovanja kot med uradničtvom, kjer se posamezniki ne kličejo medsebojno po svojem priliku ampak le po svojem uradnem naslovu.

S. Č. v Trstu je danes dejanski zbirališče slovenskega razumništva tako uradništva, trgovstva kot takozvanih prostih po-

Z ZGUBO!

Da se pokažem hvaležnega svojim cenjenim odjemalcem, se oddajo:

Ostanki 40-45 metr., barvani in brez napake

za 16 kron

zbrani kosi lepega in dobrega franc. zefirja, ok-forda I. vrste. — Posteljno blago modernih barv, belo laneno blago I. vrste, modri natisk, flanelasto blago in barhant, ali pa ostanki 3-12 m dolgi, izborno uporabni.

Isti ostanki, izborne najfinejše kakovosti 40-45 m za 18 kron.

! POZOR! Pripravljen sem tudi poslati naznanjene vrste blaga, ki jih lahko vsakdo navede po vrsti.

S. STEIN, tkalnica v Nahodu, Češko.

Zbirka vzorcev vs. kovrsne tkanine za domačo rabo in nevestne oprave brezplačno. — O ostankih ne pošiljam vzorcev.

Alfr. Fränkel

(Delniška družba)

Trst, Corso štev. 27.

Podružnica:

ulica Cavana štev. 11

Podružnica:

v Ljubljani in v Zagrebu

Nobena

razprodaja

in nobena

množina blaga

ne more konkurirati z NIZKIMI CENAMI z ozirom na trpežnost našega blaga izdelanega v lastni tvornici.

109 filijalk. — 1200 delavcev

PRIMER:

Moški čevlji . od K 7— do 17

Zenski čevlji . > K 6-50 > 18

Nizki ženski . > K 3, 3-80, 5,

7-50, 10, 13

Otroški čevlji . > K 2— dalje

Galoše iz gum. > K 4— do 8—

Na debelo bi se dovolile razprodaje še v nekaterih mestih Istre, Goriške in Dalmacije.

ČREVLJI

Grodjeaar Welt

Dr. Al. Martinelli

Cesare Cosciani

koncesijonirani zobo-tehnik 15

ordinira od 9.—1. in od 3.—6.

Trst, Barriera vecchia 33

II. nad. Telefon 1708.

ARTURO MODRICKY

Predajalnica manuf. blaga in drobnih predmetov

Trst, ul. Belvedere 32.

Zaloga odej. prešitih od K 6-40 dalje, flanelaste od K 2-40 dalje, volnene od K 3— dalje. Bel fuštanj, piquet barvani, zavese, preproge, trliži in volna za zmetnice, malije vseh vrst bombažnate in volnene za mor-narje, čepice, dežniki, moderci, ovrtniki, manšete iz platna in gumija, ovrtnice, perilo na meter in izgotovljeno ter drobnarije po cenah, da se ni bati konkurence.

ARGAMAN

zajamčeno pristni

preproge, najmodernejshe in v najlepših barvah vsake velikosti

Linoleum Haas

Trst, Corso 2. Telef. 1071.

Cene, s katerimi ne more konkurirati nihče, ker tvrdka preskrbuje nakup za osemnajst filijalk.

Velik izbor drugov. preprog iz blaga.

Prodaja svinjine

s tečenjem pive Dreher in izbranih vin I. vrste.

Trst, ulica Ghega 8.

Velik izbor: gnjati, sira in svinjine.

Giacomo Volpin.

!! Velikanski dohodi za zimo !!

angleškega blaga za moške in ženske obleke.

Fuštanski raznovrstni za obleke.

Lawn-tennis v vseh barvah.

Odeje: volnene in šivane.

Zavese, preproge itd.

Velika izbira raznovrstnega perila.

pri edino dobroznani slovenski tvrdki

Križmančič & Breščak

Trst, ulica Nuova št. 37.

Nb. Za naročila nad 20 kron pošiljamo pošiljnine prosto. Uzorci se pošiljajo na zahtevo franco.

CENTRALA V PRAGI.

Ustanovljena leta 1868.

PODRUŽNICE: v Brnu - Budjevi-
cah, na Dunaju - Iglavi - Klatovu -
Krakovu - Kralj. Gradcu - Lvovu - Li-
bercih - Melniku - Mistek - Frideku -
Mor. Ostravi - Olomucu - Pardubicah
Plznju - Piseku - Prostějovu - Taboru

ZIVNOSTENSKÁ BANKA

Podružnica v Trstu.

Delniška glavica: K 80 milijonov. Rezervni in varnostni zakladi: K 20 milijonov.
Brzjavni naslov: Živnostenska — Trst. Telefon 21-57 in 10-78.
Izvršuje vse bančne posle. Sprejema borzna naročila.

Obreštuje vloge na 4%.

V tekočem računu po dogovoru.

Kupuje in prodaja vrednostne papirje, de-
vize in valute. Daje PREDUJME na vred-
nostne papirje in blago. Dovoljuje STAV-
BENE in OARINSKE KREDITE. — Izdaja
promese. Zavaruje srečke proti kurzni iz-
gubi. — Oskrbuje inkaso na vseh tuzemskih
in inozemskih trgih.

Poslužujte se pri nakupovanju oblek edino le v trgovini

BOHINEC & Co.

Via delle Torri 2. — TRST — Via S. Lazzaro 17.

(za cerkvijo sv. Antona novega).

Velikanska zaloga
oblek, sukenj,
kožuhov i. t. d.za gospode,
gospe in otroke.

□ □ □

Založniki družbe

„EINKAUF“
„ZENTRALE“na Dunaju za
uradnike in častnike.Najnovjša
moda za dame:

Plašči

„FREGOLI“

ki se lahko nosijo
na obeh straneh.

□ □ □

Najnižje stalne cene.

□ □ □

Obleke po meri.

Točna, solidna postrežba.

Skladišče šivalnih strojev

Luigi Gramaccini

TRST, ulica Barriera vecchia št. 25

Cene dogovorjene. Plaćilo na obroke.
Sprejme se popravljanje šivalnih strojev
vsakega sistema. Prodaja igel, olja in aparatov.
Kupuje in prodaja že rabljene
šivalne stroje.

Specialiteta gumijskih predmetov

Irigatorji, klisteriji, suspen-
zorji, obveze, gum. rjuhe, cevi
za vino, plin, podložki z ovate

HIGIJENSKI :: PREDMETI

Prodaja in poprava gumijskih
— čevljev. —

Federico Steindler, Acquedotto 12.

STIPAN M MIOA

trgovina dalmatinskih vin

lastnega proizvoda iz Rogaznice pri Omišku

GOSTILNA v ulici sette Fontane

št. 2 (vogal Piazza Barriera)

BUFFET v ulici Nuova štev. 5.

GOSTILNA v ul. dell'Istria št. 14.

Vino na debelo in za družino v vseh
gostilnah.

Zastopstvo in zaloga glasovitih

PIANINOV

GUSTAVA HOFBAUER, DUNAJ

c. k. dvorni založnik in drugih svetovnih tverd

v novi zalogi glasovirjev

JOS. MINARIK - TRST

Piazza Goldoni št. 12, I. nad.

Pianini od 500 kron dalje. Eleganca — soli-

darnost — jamstvo. Poprave — zmerne cene

obroki — na posodo — uglašenja.

Aless. Giordani

Specialist za zdravljenje kurjih oči, dip-

mfran ranocelnik

Ambulat. Corso 23, I.

Ozdravi takoj navadna in
zastarana kurja oči — za ter jih
izdere na najnavadnejši na-
čin — brez vsake bolečine.
Garantira ozdravljenje v
malo rastočih novot. Reče
najte vsake debelosti. Na zahtevo pride tudi na dom

Fratelli Rauber

Trst, ulica Carducci 14 (prej Torrente

Zaloga ustrojenih kož.

Velika izbira potrebščin za čevljarje. — Specialiteta

potrebščin za sedlarje.

Glad in beda grozi ubogim tkalcem. Da bi jim
zagotovil stalnega dela in odvrnil bedo, prodam svo
zalogo pod ceno. Ponujam: Sešite preproge
100/200 cm samo K 5.20, prej 5.80
85/170 " " " 3.70, " 4.50
Krasne figure kakor: jelni, srne, papige, fa-
zani itd. vse iz najboljšega, trpežnega in higijenskoga
blaga. Posteljne preproge po K 1.30, 1.70, 2.20, 3.50.
Preproge za sobe in spalnice
140/200 cm K 6.50, 150/250 K 8.20
200/300 K 14.—
Krasne garniture za postelje in mize
po K 9.50, 11.50, 13.50, 15.—
Damski šali prve vrste, močni, raznih barev
od K 5.— do K 12.—
Po povzetju pošilja:
krščansko češka tkalnica, FRANT.
V. FIEDLER, Hlínko na Českom.

Čistilo za snaženje čevljev

Zastopstva in zaloga:

Eugen Jurčev, Trst, ulica Acquedotto št. 9.

TELEFON 270/IV.

Skladišče kož vseh vrst črne in
barvane, vseh vrst
rumene in črne za čevljarje in sedlarje z de-
lavnic gornjih delov čevljev (tomajo). Teletje
kože črne in rumene (Bokskalb). oščila na
najbolje vrste za barvane čevlje. Naročbo za
vse kraje dožalo izvršuje točno in hitro

Lorenzo Gaggianelli

Trst, ul. Case ma 11 (poleg kavarne Sociale)

Slovenci! Slovani!

Postlužu-
te se vsi
edino slovenske urarne in zlatarne v
Trstu, Via del Rivo 26. Vsako popravo
jamči se za 2 leti, istotako tudi vsako
naročbo. Prihajajo tudi na dom. — Svoji k
svojim! Udani ALOJZIJ POVH.

Perje za posteljo

po cen.

1 kg sivoga, dobrega perja
2 K; boljše vrste 2 K 40;
prima na pel belega K 2.50;
belega 4 K; belega, diaka-
stega 5 K 10; 1 kg zelo
finoga, snežno belega perja
K 6.40, K 8.—; 1 kg drob-
nega perja, sivoga K 6, 7
belega, finega 10 K, naj-
nejšega pranskega perja K 12.
Pri nakupu 5 kg franko.

Ze napollene pernice
iz debelega, radelega, modrega, belega ali rumenega platna.
I tukent 180 cm dolg, okoli 120 cm širok z dvema slazinama
vred. vsaka 80 cm dolga, okoli 60 cm široka, napoljen z
novim, sivim selp trpežnim, diskastim perjem K 16.—; a
srednjim perjem K 20.—; z drabnim K 24.— posamezni tukenti
10 K, 12 K, 14 K, 16 K; blazine 3 K, K 5.50, K 4.—. Tukenti
200 cm dolgi, 140 cm široki K 13.—, K 14.70, K 17.80, K
21.—; blazine 90 cm dolge, 70 cm široke K 4.50, K 5.20, K
5.70; Posttuhenti iz trdnega, pisanega platna 180 cm dolgi,
116 cm široki K 12.80, K 14.80. Pošiljke proti povzetju od
K 12.— nasprej franko. Menjanje je dovoljeno, za to, kar ne
ugaja, denar nazaj.
S. Benisch, Dešenica št. 265, Češka.
Bogato ilustriran cenik gratis in franko.

Pozor Slovenci!

Vsi Slovenci v slovensko trgovino

V. Dobauschek

TRST - ulica Glosuè Carducci štev. 11. - TRST.

Da prodam svojo veliko zalogo, odločil
sem se cene vsemu blagu močno zni-
žati. Obleke za moške in dečke, Paletot,
Ulster, Raglau, površniki, zimski jopiči,
jopiči, hlače, jopice, spodnje hlače, srajce
in druge predmete za moške.

PRODAJA SE PO MOČNO ZNIŽANIH CENAH.

Sprejemajo se naročila oblek po meri.

Govori se slovensko in hrvaško!

Priporoča se mesnica TOMAŽA ZADNIK
v Trstu, Piazza S. Giovanni štev.
6. Prodaja se goveje meso, telečje, janje, vaskevit
na perutnina in sveže meso.

Josip Stofa mizararski mojster, Trst, ulica
Belvedere štev. 8 izvršuje
vsakovrstna mizararska dela.

Fran Stopar Trst, Via Molle grande št.
44. Prodajalna čevljev vsake
vrste in cene. Sprejema naročila po meri in pe-
pravke Cene zmerne.

Mihael Lampe Trst, ul. Molingrande
št. 32. — Pekarna in
sladničarna. Večkrat na dan sveži kruh.
Posebnost vino in likerji v steklenicah. —
Postrežba tudi na dom.

Antonio Alberti zavod za izdelovanje in
barvanje kožuhov in
Trst, ulica Ponzana 131. Telefon 23-56. Zaloga
in bogata izbira vsakovrstnih kožuhov. Proizvoda
naročbo in vsako popraviljanje. Čisti in pere vsake
vrste kožuhovine.

Kat. vd. Mulej Trst, Piazza Ponterosso
št. 5. Tovarstva levin in
zelenjati. Zaloga svež, mila in čistila v prid čisti-
tu. Obrta in Metoda. Priporoča se Ivan Ridove

Slovenska žganjarna A. Zitko
Trst, ulica Acquedotto 9 priporoča slavemu
občinstvu svojo žganjarno, v kateri se prodaja pijača
prve vrste in po zmerani ceni. Vse vrste likerjev
ruma, slivovca, konjaka. Domači brusarje iz
tropinovec. — POSEBNOST: razni zdravilni
likeri.

Robert Ciani, urar Trst, ulica Carlo
Ghiga 3 prodaja
žepne in stenske ure ter sprejema vsake
popraviljanje po nizki ceni z dvoletnim
jamstvom.

Marino Mattulich Trst, ul. della Poste
10, I. nad. (v bližini
Jerkiča). Tovarna pečatov, tablic, pečatov za španje
glavarstva, urade itd. Pisalni in kopirski stroji.

Rezanci, makaroni in testenine z jajcem „Ma-
nopol“ higienično pripravljene nade-
mestujejo uspešno vsako drugo hranilo. PASTE na
znamke na zavrtke: „Monopol 2, 4 in 6 jaja“.

Carniel Umberto trgovina s ta- in
inozemskimi pri-
delki. Via Conti 15 (vogal ulica Barriera).
Skladišče testenin, italijanskega rita, naj-
finjših olj, mesnine in sira. Maravno maslo.
Fina vina. Pivo v buteljkah. Postrežba na
dom. Poštne pošiljke po 5 kg. Nizke cene

Urar in zlatar
Casimiro Masotti

Trst, ul. Barriera vecchia 19
popravlja žepne ure in vse
mogoče poškodbe, kakor
tudi repert. kronometre in
druge kompl. ure. — Nizke cene.
Popravki se izvršijo takoj, natančno in točno

Franjo Pestelj

— priporoča cenjenemu občinstvu svoje —

pekarno in sladničarno

nahajajočo se v ulici sv. Marka št. 17, Trst
(prej Panificio). Trikrat na dan sveži kruh
in vsakovrstne sladčice. Prodaja raznov. make
in miko. Sprejema pecivo po nizki ceni.
Gomače vino v steklenicah. — Postrežba na
Svoji k svojim! dom. Svoji k svojim!

Restauracija FINDING

Trst, Via cologna II

Vsako nedeljo in praznik

PLES

Vstop 50 stotink, po 8. uri 30 stotink.

K PLESU SVIRA MESTNA GODBA.

Igrače

po priložnostnih
cenah

trg Ponterosso 6

Pozor!

Opoldne in zvečer abonement, zelo ugodno, izborna ku-
hinja in budjeviško pivo (nič glavobola). Zmerne cene.

Restavracija-Hôtel Balkan (:Piazza:)
(Caserma)

Beseda o konsumnem zadrugištvu.

Samopomoč je dandanes geslo vseh daceh in zatiranih, pa naj si so to ali celi narodi ali posamezni sloji državljan- ske družbe, ali pa tudi posamezniki. Kaj pomenja samopomoč za nas Slovence, vemo le predobro, saj smo skoraj povsod in v skoraj vsakem pogledu navezani na to skoraj edino sredstvo, da obvaru- jemo svojo narodno posest pred našimi narodnimi nasprotniki. Prav posebej pa velja geslo „Samopomoč“ za nas tržaške Slovence, ki se moramo za vsak drobec pravice boriti skoraj na življenje in smrt. V narodnem oziru nam je samopomoč obrambno sredstvo, brez katerega nam je onemogočen ne samo napredek, temveč sploh tudi naš obstoj.

Stvar pa ni skoraj čisto nič drugačna v gospodarskem pogledu, vsaj pri nas v Trstu ne. Ako kje, sta pri nas v Trstu zvezana politični in gospodarski obstoj in napredek tako ozko, da sta absolutno ne- ločljiva drug od drugega. In kakor nam je nujno potrebna samopomoč v političnem pogledu, prav tako, ali še bolj potrebna nam je samopomoč tudi na gospodarskem polju, ker vsi vemo, da ima le gospodarsko krepko ljudstvo pred seboj bodočo- most tudi v političnem pogledu. In pri nas v Trstu smemo reči, da smo s samopo- močjo na gospodarskem polju napredovali prav lepo in da se je naše gospodarsko in po njem tudi naše politično življenje razvilo v toliki meri prav s samopomočjo, in ne najmanj, da govorimo še določnejše: z zadrugištvom.

Naše zadrugištvu lahko s ponosom gleda na svoje uspehe in bo tudi lahko gledalo še na lepše v bodočnosti, dokler ostane na zdravi podlagi, in dokler se bodo tudi nove naše zadruge ustanovljale na enaki podlagi.

Toda ni tako lahko z zdravo podlago, kakor bi človek mislil, in treba je mnogo preudarka, resnega pogleda nazaj in na- prej, predno naj se ustanovi zadruge, kajti ustanovitev je pač res lahka, toda za uspešno delovanje treba težkega nesebič- mega dela in sposobnih moči. Zlasti velja to za konsumne zadruge.

Ne bomo preiskovali dosti, ali so kon- sumne zadruge potrebne za nas tržaške Slovence, ali pa vsaj za gotove sloje na- šega tržaškega Slovenstva. Priznavamo od- krito, da je gospodarska osamosvojitve vsakomur ne samo dovoljena, temveč celo nujno potrebna, ako hoče napredovati sam v sebi. Ako hoče naše delavstvo n. pr. napredovati kakor tako, si pač ne bo pu- ščalo odrekati po nikomur pravice do go- spodarske osamosvojitve, kakor si je ne bo puščalo odrekati tudi naše slovensko trgovstvo.

Resnica je, da se lahko čuti naše tr- govstvo prizadeto po ustanovitvi sloven- skih delavskih konsumnih zadrug, ker iz- gublja s tem veliko število odjemalcev, toda, kakor ne more posamezni trgovec siliti posameznika, da zahaja v njegovo trgovino, tako ne more naše trgovstvo si- liti našega delavstva v splošnem, da bi moralo biti njegov odjemalec, in to tem- manj, ako je spoznalo delavstvo, da mu lastna konsumna zadruge nudi večje ugod- nosti nego pa trgovstvo.

Rekel bi kdo tu morda, da je iz na- rodnihih ozirov potrebno, da imamo krepak, od vsega ostalega našega ljudstva izključno podpiran trgovski stan. Res je to, toda z druge strani pa poreče zopet kdo drug, da je prav tako potreben, ako ne morda še bolj, gospodarsko krepak delavski stan, kateremu pripada skoraj gotovo do 90 odstotkov vseh tržaških Slovencev, ki ima torej prav tako pravico do gospodarske samostojnosti in neodvisnosti kakor pa trgovski. Kdo ima torej prav? Oba! De- lavstvo ima pravico do svojih konsumnih zadrug, trgovec pa do procvita svoje tr- govine, in če je stvar na obeh straneh v dobrih rokah, je uspeh zagotovljen na obeh straneh, in narod tudi ne bo imel izgube pri tem.

Da, konsumna zadruge, ako naj res uspeva, ako naj res donaja pričakovane koristi svojemu članstvu, mora biti v do- brih rokah. Poglejmo pa, kako je na- vadno pri takih zadrugah.

Ni še toliko let sem, kar je bila vsa kranjska dežela takorekoč preplavljena s konsumnimi zadrugami, in vsakomur je znano, kak konec je vzela ta konsumno- zadruga povodenj: tisoči in tisoči še danes trpe vsled nje, tisoči in tisoči so bili, ako ne že gospodarsko uničeni, pač pa znatno oškodovani zaradi nje. In vzrok? — Zadruge niso bile v dobrih rokah.

Vzemimo kako delavsko konsumno zadruge. Člani so delavci, ki o trgovini nimajo niti najmanjšega pojma. Samopo- sebi umljivo je, da se zadrugi načelstvo voli izmed članstva, in načelstvo je pač tako, kakoršno je ostalo članstvo, kar se tiče trgovinskega znanja. Tuptam se pri- težajo v načelstvo ali nadzorstvo ljudje z višjo izobrazbo: učitelji, uradniki, odvet- niki itd., in zadrugi članstvo je prepri- čano, da ima svoji zadrugi na čelu ljudi,

ki so kakor ustvarjeni za vodstvo zadruge. Treba je potem le še najti strokov- njaka, ki naj vodi trgovino. Toda tu je stvar težavna. Ali naj vzamejo mladega človeka? Ne, mož je bil par let trgovski vajenec, je prevažal in prenašal vreče in vrečice ta leta, prodal tudi tupatam četr- kilograma kave ali pol kilograma riža, ni si pa v teh letih niti toliko, kolikor je za nohtom črnega, pridobil pravega trgo- vskega znanja, nima o cenah blaga na de- belo niti pojma, še manj pa sposobnosti za kalkulacijo. Tak človek ni za vodstvo trgovine. Torej starejšega! Da, ali kje do- biti ga? Starejši, izkušeni, sposobni tr- govski sotrudniki imajo pri svojih šefih dobro plačana, večinoma zaupna mesta, ki jih ne zapuščajo tjavendan; saj se po na- vadi izcimlja iz take službe ali popolna osamojitev ali pa kompanjonstvo s šefom, kar je vsekako prinosnejše, nego pa vod- stvo konsumne zadruge, kjer mora tudi vodja ostati vse svoje življenje le usluž- benec ljudi, ki mu glede na strokovno trgovsko znanje navadno ne sežejo niti do gležnjev. Zato takega človeka ni do- biti za vodstvo konsumne trgovine.

Ostaja torej le še — bivši trgovec, ki je imel sam svojo trgovino, pa je pri- šel žnjo na boben, ali vsled svoje stro- kovne nesposobnosti, ali pa vsled svojih osebnih, trgovskemu poslu škodljivih last- nosti. In navadno izročajo vodstvo kon- sumnih trgovin takim ljudem. Vprašamo le: kako naj koristonosno za zadruge vodi trgovino človek, ki niti tedaj ni vodil tr- govine tako, kakor bi jo bil moral, ko je vendar šlo za izključno njegov lastni do- biček? Če ni bil sposoben sam za se, kako naj je sposoben za druge? In prav v tem tiči poguba marsikatero konsumne zadruge, da nastavlja za voditelja svoje trgovine takega človeka! Kaj briga njega izguba zadruge, saj ne gre iz njegovega žepa! Kaj mu je mar, če je blago boljše ali slabše, če odpadajo člani! Saj dobiva svojo plačo, dokler je v službi pri za- drugi, in če izgubi to službo, si poišče drugo.

Po vsem tem pa stika večer za večerom glave načelstvo in nadzorstvo za- druge, računa in računa, a ti računi vedno kažejo — deficit. Seveda, niti delavec, niti učitelj, niti uradnik, niti odvetnik niso izučeni trgovci; znajo pač računati, ne znajo pa trgovati, in vsak količkarj prefri- gani poslovodja jih lahko vodi za nos, kolikor mu ljubo in drago in dokler se pač še da skrivati očitni — polom.

Je pa še nekaj pri konsumnih zadrugah kar odvrta marsikoga od njih, in to je njihova — zaperljivost k potratu.

Človek, ki sproti plačuje svoje po- trebščine, porablja pač toliko, kolikor more porabiti z ozirom na svoto, ki mu je na razpolago: kedaj nekoliko več, kedaj zopet nekoliko manj. Drugače pa je pri kon- sumni zadrugi, ki tudi kreditira svoje blago svojim članom. Ženska, ki prihaja s „knjižico“ v trgovino, vidi tu toliko lepih stvari, da si jih želi imeti več nego pre- več. Prodajalec ponuja to in ono, in končno se stvar vpisuje v knjižico; in te stvari ni malo. Ko pa je prišel konec tedna in je prinesel mož svoj zaslužek domov, je treba skoraj vse šteti za kon- sumno zadruge. Enkrat plača, drugič že težje, tretjič ostaja že del svote dolžan, in potem raste dolg od tedna do tedna. Ker ne more obenem sproti plačevati rednih potrebščin in pa vsaj nekaj na dolg, kratkoma izostaja in začenja kupovati v drugi trgovini. Zadruga izgubi tako odje- malca in pa še kreditirano vrednost blaga. Če končno toži zadruge za svojo terjatev, ne more odzvati tožencu ničesar, ker ni- česar nima, razun kopice otrok. In takih slučajev je veliko, ne samo eden.

Torej nič kreditirati! O da, to je lahko reči, a težko izvesti, kajti ne daj na upanje, pa bo zadruga trgovina prazna, kajti delavec dobiva svojo mezo ob so- botah in le redki so, ki si dele svoje do- hodke tako, da ni treba „jemati na knji- žico“ proti naknadnemu tedenskem pla- čevanju. Pa prihaja tudi bolezen, nesreča, prejemki se manjšajo, potrebščine rastejo, in zadruga je vendar za to tu, da po- maga svojim članom! Danes nekaj, jutri zopet, danes eden, jutri dva, zaostankov je vedno več in končno se pokaže, da je zadruge v izgubi, da je treba ali novega posojila ali pa — likvidacije, če ne celo konkurza. In to je prav hitro; saj se je večina takih konsumnih zadrug itak usta- novila le na podlagi kredita, ki jim ga je dovolila ta ali ona zadruga zveza. Dolg pri zvezi, inventar izčrpan, dolg pri do- bavateljih, dolg pri članih neizterljiv — konec.

(dalje na VIII. strani.)

Société des Papiers Abadie.

SVARILO!

Ker so prišli v zadnjem času razni posnetki naše splošno znane in priljubljene znamke ciga- retnega papirja

RIZ ABADIE (Riz doré)

v razprodajo, prosimo naše P. T. odjemalce, naj pazijo na ime Abadie, katero hočejo posnetki na- domestiti z raznimi drugimi besedami. Svarimo pred nakupom kvalitativno manjvrednih imitacij, ker bomo proti njim nastopali z vsemi zakonitimi sredstvi. Société des Papiers Abadie.

Železnato Kina-Vino Serravallo

za bolehnne in rekonvalescente

Prevroča volje do jedi, utrjuje žolodec in ojačuje tudi organizem

Priporočeno od najslavnejših zdravnikov v vseh slučajih, kadar se je treba po bolezni ojačiti.

Odlikovano s 22 kolajnami na raznih razstavah in s nad 6000 zdravniškimi priporočili.

Izborni okus. Izborni okus.

Lekarna Serravallo - Trst

GRAMOFONI

ZNAMKE „ANGELJ“ (najbolji na svetu)

Direktna importacija. - Velika izbira najnovejših modelov in plošč. :: ZAHTEVAJTE CENIKE.

Gramofoni drugih vrst od K 25 napr. Slovenske dvostranske plošče po K 1:80.

NOVA ZALOGA GRAMOFONOV

Giorgio Anzalone, Trst, Corso-Via San Giacomo 7, I.

SLOVANSKA KNJIGARNA IN TRGOVINA PAPIRJA

JOSIP GORENJEČ

Trst, ul. Caserma 16.

POLEG KAVARNE COMMERCIO

Poštna naročila obnavljajo se isti dan.

Brzjavna adresa: ::

GORENJEČ - TRST

TELEFON 21-15. ::

Najbogatejša zaloga knjig

papirja in pisarniških po-

strebščin. ::

Velika zaloga muzikalij,

molitvenikov in časopisov

HOTEL TRATNIK

„ZLATA KAPLJA“

Ljubljana, Sv. Petra cesta 27

(v bližini kolodvora)

Lepe zračne sobe. Električna luč. Priznana dobra kuhinja. Izborne pijače. Nizke cene. Lepi restavracijski prostori in povsem na novo urejen velik senčnat vrt. --

Doktorica :: Klara Kukovec

ima SVOJ AMBULATORIJ

za ženske in otroške bolezni

v Trstu, Piazza della Borsa 7, II.

Ordinuje od 3-4 1/2 ure pop.

Stanuje pri Sv. Ivanu (Vrdela) št. 1049.

TELEFON 19-86.

ZOBOZDRAVNIK ::

Dr. Hinko Dolenc

ordinira

ulica S. Lazzaro št. 23.

Sprejema od 9-1, 3-6.

Pekarna, slaščičarna

s tovarno biskotov

in zalogo vin v buteljkah. — Skladišče moke iz prvih mlinov.

Prevzemajo se pečenje in naročila za ženitve in krste. — Kruh svež trikrat — na dan pri —

FRANCESCO BLAZINA

Trst, via Giulia št. 25.

TOVARNA GLASOVIRJEV

Pečar & Saksida

v Trstu, ulica della Fornace št. 8.

Prodaja, popravlja in menjuje glasovirje, pi- janine, harmonije, orkestrijone itd. — Uglas- vanje izvrstno in točno po nizkih cenah.

Odlikovana krojačnica

Avgust Stular

TRST - Via delle Poste šte. 12, I. nad. - TRST

izvršuje civilne obleke in vsakovrstne uniforme.

Cene zmerne. Delo solidno.

Vekoslav Švigel - v Trstu, ulica Giulia št. 11

priporoča slavnemu občinstvu: svojo

trgovino jestvin in kolonijalnega blaga. Ta trgovina - dobro poznana od in na deželi še pod vodstvom gosp. Jakoba Bambiča - postreže enako dobro sl. občinstvu z blagom prve vrste in po zmernih cenah. — Zaloga otrobov, koruze in moke.

PRODAJA NA DROBNO IN NA DEBELO.

Priporoča tudi svojo prvo in staro trgovino jestvin v ulici Farneto 10.

Zaloga obuvalec in lastna delavnica KRAINER

Trst, ulica Giovanni Boccaccio 4.

Velika zaloga moških, ženskih in otroških čevljev.

Poprave se izvršujejo točno, solidno in po zmernih cenah.

ODLIKOVANA tržaška prodajaln. obuvalec

ULICA GIOSUÉ CARDUCCI ŠT. 21
Razna različna izborov najfinjših moških in ženskih obuvalec po najnižjih cenah se prodajajo tudi po izrednih cenah:

Usnje Boxcalf s trakovi . . . po K 10.—
Usnje Boxcalf z elastiko . . . po K 10.—
Usnje Boxcalf oblika Derby . . . po K 10.50
Usnje Boxcalf z zaponom Triumph po K 10.50
Enaki za dečke 1 K manj. — Vsakov. blago I. vrste
Oblike moderne. — Delo zelo trpežno.

Prodajalnica manufakturnega blaga
Enrico de Franceschi
Trst, ulica delle Poste št. 10
(vogal ulice Valdirivo)
VELIKA IZBERA bombaževine, trliža, fuštanja, volnenega blaga, izdelanega moškega in ženskega perila in drobnarij
po najzmernejših cenah.

Nova : čevljarska : delavnica Ignac Žiberna

Piazza Sansovino 8 (na zgornjo stran predora Montuzza)

Izdeluje in popravlja vsakovrsna obuvalec za moške, ženske in otroke; sprejema naročila po meri.
DELO SOLIDNO. CENE ZMERNE.

Ignazio Potocnič
Ulica Riborgo 28, vogal ul. Beccherie.
VELIKA IZBERA
izgotavljenih moških oblek za odrasle in za dečke; specialiteta: volneni in platneni kostumi, jopice iz alpaga.
Velika izbira blaga za moške.
Izdelujejo se obleke po meri. — Cene, da se ni bati konkurence.

Hermangild Trecca
Barriera vecchia št. 8
ima veliko zalogo
mrtvaških predmetov
VENCI
od porcelana in biserov vezanih s medeno žico, od umetnih cvetov s trakov in napisih.
Slike na porcelanastih ploščah za spomenike
Najnižje konkurenčne cene.

Hans Scheidler
zobotehnik
bivši: prvi Dr. Ferdinanda Tanzer
Sprejema od 9—1 in od 3—6.
Trst, Piazza C. Goldoni št. 5 II.

UMETNI ZOBJE
Plombiranje zobov.
Izdiranje zobov brez
vsake bolečine
Dr. J. Čermák V. Tuscher
zobozdravnik konces. zobni tehnik
TRST
ulica della Caserma št. 13, II. n.

Prva primorska tvornica za lesne izdelke z vodno silo tvrdke A. KRIZNIČ :: ob kolodvoru Podmelec

SPREJEMA V IZVRŠITEVI:

vse v stavbeno mizarstvo stroko spadajoče izdelke za HIŠE, VILE, SOLE, BOLNIŠNICE, CERKVE, JAVNA POSLOPIJA itd. kakor: OKNA, VRATA, PODOVE, PORTALE; popolne opreme LJUDSKIH ŠOL, ŠOLSKE KLOPI po Rettig-ovem patentu itd.

Proračuni in načrti brezplačno. — Zahtevajte vzorce in cene.

Parketna tvornica opremljena z najnov. stroji nudi parketne deske iz hrast. in bukovega lesa. Postrežba takojšnja za vsako množino!
Strugarski oddelek nudi vse v strugarsko stroko spadajoče izdelke. — JAMSTVO!

Vsa dela so solidno in strokovnjaško izvedena. — Obisk strokovnjaka interesantom brezplačen.

Velika zaloga in tovarna pohištva ANDREJ JUG - TRST

Via S. Lucia 5-18 Via S. Lucia 5-18
BOGATA IN LEPA IZBERA FINEGA IN NAVADNEGA POHIŠTVA TAPETARIJ
DELO SOLIDNO in vsakovrstnih stolic. CENE ZMERNE.

Varstvena znamka: „SIDRO“
Liniment Capsici Co.
nadomestek za
SIDRO-PAIN-EXPELLER
je kot najboljšo, bolečino lajšajočo in odvajajočo sredstvo za drgnjenje pri ozebljenju splošno priznano; dobiva se za 80 vin, 1.40 K in 2 K v večini lekarn. Pri nakupu tega povsod priljubljenega domačega zdravila naj se vzame le originalne steklenice v škatljicah z našo varstveno znamko „Sidro“, potem se je gotov, da se je dobilo pristi izdelke.
Dr. Richterja lekar. PRI ZLATEN
LEUV, Praga
Elizabetna ulica št. 5, novo.

Dr. PEČNIK (Petschnigg)
Trst, Via S. Caterina št. 1, Trst
(hiša Greinitz)
ima čast Vam naznaniti, da se je v TRSTU kot zdravnik na novo naselil. Rodom Korošec (Podrožica) bil je svoj čas zdravnik v več bolnišnicah na Dunaju ter šef-zdravnik Fran Josipovega zavetišča v Egiptu, kjer je bival dolga leta.
Za notranje bolezni (splošno zdravilstvo) sprejema od 8—9 zjut. in 2—3 pop.
Kot šprijalist za kožne bolezni in bolezni na vodi (spolne) strogo le od 11½ do 1. ure.

Kupujte „Nar. kolek“

ANTON SANCIN, Škedenj 302
(pri lekarni) priporoča slav. občinstvu svojo (pri lekarni)
novo trgovino manufakturnega blaga

Veliko skladišče Klobukov
dežnikov, bele in pisane srajce, izlask. platna žepnih robcev, moških nogavic itd. itd.
K. CVENKEL Trst, Corso 32
Cene zmerne. — Postrežba točna in vestna
Narodna trgovina. 2066 Narodna trgovina.

FR. ŠEVČIK, puškar, Ljubljana, Židovska ulica št. 7.
priporoča svojo svojo veliko zalogo PUŠK in SAMOKRESOV lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, avstrijskih in drugih strogo preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno priporočam lahke troceve in puške Beck & Kruppovimi cevmi za brezdimni smednik. Priporočam tudi veliko zalogo vseh lovskih potrebščin po najnižjih cenah. Popravila in naročbe se izvršujejo točno in zanesljivo. — Cenoizniki na zahtevo zastoj in poštinae prosto. Točna in solidna postrežba.

TRGOVSKO-OBRTNA ZADRUGA registrirana zadruga s sedežem v Trstu.
ul. S. Francesco d'Asisi št. 2 I. nadstr.
Poštno branilnični račun 74.879 Telefon 16-04
Podpisana si vsa naznaniti slavnemu občinstvu, da oddaja strankam v brezplačni najem male hranilne skrinjice
Vsaka družina, kakor tudi vsak posameznik lahko dobi take skrinjice, ki so primerne za prihranjanje malih in večjih svet. Skrinjice se dajo pri podpisani zadrugi.
Trgov. obrt. zadruga sprejema hranilne vloge od vsakogar, tudi če ni član in jih obrestuje po 4 1/2 %
Rentni davek od hranil vlog plačuje zadruga sama. Daje posoj. na razne obroke in proti mesečnim odplačilom. Nadaljna pojasnila se dajejo v uradu med uradnimi urami ki so: Ob delavnikih od 9 do 12 ure dopoldne in od 3 do 5 ure popoldne.
Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu.
ul. S. Francesco št. 2. I. nadstr.

Bogomil Pino
== urar in zlatar ==
Trst, ulica Vincenzo Bellini št. 13
nasproti cerkvi sv. ANTONA NOVOGA
Bogat izbor ur vsake vrste, kakor tudi uhanov, prstanov z dijamanti in bres dijamantov, ženske verigice, zlate in srebrne za moške, vse po konkurenčnih cenah.

**Pekarna in slaščičarna
Josipa Zavadlal**
Trst, Via S. Marco št. 15.
Kruh svež trikrat na dan. Vino in likerji v steklenicah. Sprejema se kruh in drugo v pecivo. Postrežba na dom.

Giulio Reddersen-I.
TRST, ulica Giosuè Carducci št. 23
TELEFON št. 513
rurgično orodje, ortopedični aparati, keratol, emetne roke in nogo, bergije, elastični pasji in nogovico, elektroterapijsne priprave, aparati za inhalacijo.
SKLADIŠČE potrebščin za kirurški in zdravniški posel. Potrebščine iz gumi in aspredirne blaga.

**Odlikovano cvetlično podjetje
M. German**
Via Michelangelo Buonarrotti
trgovina Via Ponterosso št. 3.
Na zahtevo se razpošilja splošen katalog z jesenskimi semeni za cvetlice, zelenjavo, holandsko čebulo, okraševalne rastline za salone, vrtove, rože vseh vrst.

**Pekarna in slaščičarna
Leopold Milič**
Sv. Ivan št. 556 (nasproti Brocheta)
ima trikrat na dan svež kruh. Priporoča se cenj. občinstvu o priliki Božičnih praznikov in Novega leta mandorlat in vsake vrste sladčic. — Sprejema naročila za torte in drugo pecivo. — Postrežba na dom. — Cene zmerne.

Hans Schmidt
zobotehnik
TELEFON TRST
št. 1085. ul. della Zonta št. 7. I.
1935

Ivan Čergol
trgovec z jestvinami in mešanim blagom
v Barkovljah.
Blago vedno sveže in cene zmerne.

Dr. Fran Korsano
Specijalist za sifilitične in kožne bolezni
ima svoj
AMBULATORIJ
v TRSTU, v ulici San Nicolò št. 9 (nad Jadransko banko).
Sprejema od 12. do 1. in 5.1/2 do 8.1/2 pop

LEKS. FRANC MAYER - TRST
žgalnica kave
TELEFON 1743.
Najboljše kave za dobičajne pefone kav.

čevljarnica „Alla Sartorella“, Trst
VIA BARRERA VECCHIA ŠT. 10 NASPROTI SLADČIČARNE GATTO
Velika izbira vsakovrstnih čevljev za moške, ženske in otroke. — Blago iz vrstne in cene zmerne.

Na novo otvorjen!
BOZEL IMPERIAL
REKA.

Epileptični bolniki.

Pomoč in ozdravljenje na nov zdravilni način.
Potrebna pomoč daja pojasniti zdravilski ordinacijski zavod, Budimpešta V, Grosse Kronen-Gasse 18.

Amerikanski bazar!

via della Scalinata št. 3.

Velika prilika! Velika prilika!

Partije blaga

po skrajno nizkih cenah.

Plateno blago, brisalke, rute in šerpe iz svile, žepne rute in drugi manuf. predmeti.

Velik izbor posod iz železa

po kron 1'60 kg

kakor tudi porcelana, lončene posode, kozarcev, butelj, krožnikov, kuhinjskih predmetov itd. itd.

IZBOR DROBNARIJ.

Guglielmo Marèngo.

Slovenci in meščani!

Vaša dolžnost je, da se poslužujete le v slovenski brivnici v ulici Sette Fontane št. 13, za to se Vam toplo priporoča udani

ANTON NOVAK,

brivec.

SVOJI K SVOJIM! SVOJI K SVOJIM!

Dobro jutro! Kam pa kam?

„Grem kupit par čevljev.“ — „Ako hočete biti dobro postrežen, Vam svetujem, da greste

v ulico Riborgo št. 31

(„Al buon Operaio“)

tam dobite vsakovrstno obuvalo od najfinije do najnavadnejše vrste po nizki ceni.“ SVOJI K SVOJIM! — Priporoča se lastnik

M. IVANČIČ.

Cesare Benedetich

si usoja naznaniti slav. občinstvu, kakor tudi svojim cenjenim odjemalcem, da le odprl Trst, ulica Caserma šte. 13

: MESNICO :

EX vd. CARLINA.

Na prodaj je najboljša goveja, telečje, ovčje in ostrunovo meso, perutnina, kakor tudi specialiteta: **GRAŠKO MESO.**

Postrežba tudi na dom.

Telefon šte. 57/IV.

Berite in čudite se!

600 komadov, med temi pozlačena ura za K 4-20.

Krasna, pozlačena, najfinija ura Anker-Remont s pozlačenim številnikom; ista ima dobrodošlo 36-urno kolesje, za kar se jamči 3 leta, 1 krasna ovrtna igla s Simili-brilantom. 1 pozlačen prstan s ponkamnom za gospode ali gospe, 1 krasen collier iz okoli 150 (rijentalekih) perli, najmodernejši nakit za dame, 1 krasna garnitura gumbov za zapetnice, ovrtnike in prsi, zaimčeno 3%, Double-zlata s patentiranim zatvorom, 6 platnenih robcev, 1 eleganten žepni črnilnik iz nikla, 1 krasno zrcalce, 1 komad dišečega toaletnega mila, 1 fr. vezana beleznica 72 angleških peres, 20 različnih komadov za korespondenco in še 396 drugih predmetov ki so koristni in neobhodno potrebni. Vse skupaj z zlato uro vred, ki sama velja dvakrat toliko, stane samo K 4-20. Odpošilja po povzetju eksportna trdika

H. SPINGARN, Krakovo št. 240.

Kdor kupi 2 paketa dobi še zastonj zraven lep ne-žič z dvema rezili Pri več nego 2 paketih, za vsak paket po 1 nožič. Za to kar ne ugaja, se vrne denar. Torej je izključen vsak risiko.

Umetni : fotografski

ateljé pri sv. Jakbu - TRST. pri sv. Jakbu - TRST.

ulica Rivo šte. 42 (prilika)

Iskate vsake fotografske slike, kakor tudi risbe, posnetke, notranjost lokalov, poročila, plošče in vsakovrstne spomenike itd. itd.

Posebnost: Povečanje vsakotere fotografije.

Radl udobnost P. M. naročnikov sprejema naročbe in jih izvršuje na domu, eventuelno tudi zunaj mesta.

Banka „Slavija“

sprejme v službo nekaj izurjenih

potovalcev za življensko in požarno stroko.

Službeni pogoji po dogovoru.

Ponudbe naj se pošiljajo

generalnemu zastopu banke „Slavije“ v Ljubljani.

R. Gasperini, Trst

Telefon šte. 1974. SPEDITER Via Economo št. 10

Prevozno podjetje

o. kr. avstrijskih drž. železnice 2051

Sprejme razcarinjaje kakoršnegasibodi blaga iz mitne, dostavljanje na dom.

POŠILJATVE, POTEGA KOVČEGOV. NAJDOGOVORNEJŠE CENE.

Zastopstvo trdke „CEMENT“

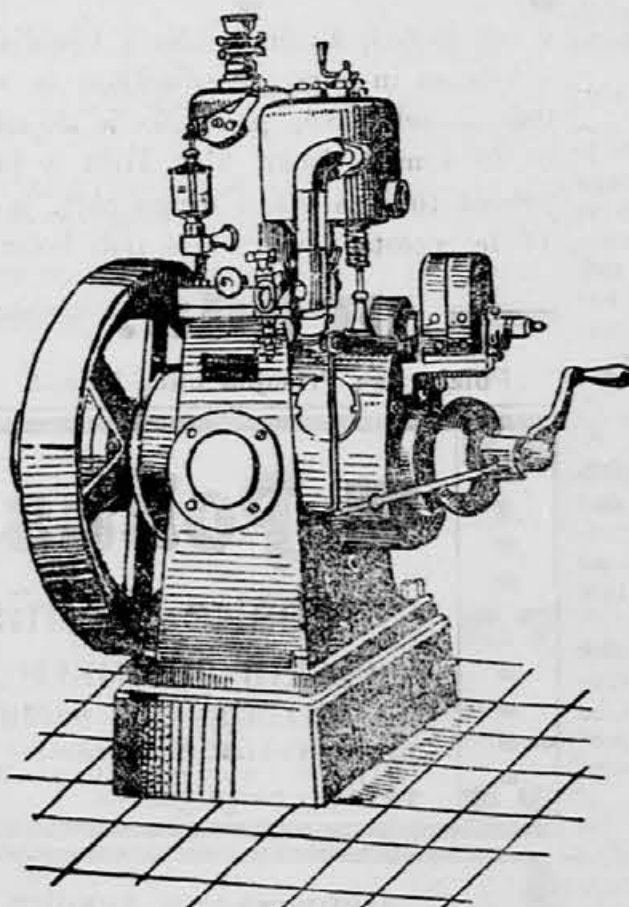
Tovarna cementa „PORTLAND“ v Spjettu. PRODAJA NA DROBNO. CENE BREZ KONKURENCE.

Velikanska zaloga pohištva in tapecarij

:: Paolo Gastwirth ::

TRST, ul. Stadion št. 6 - Telefon 22-95 (blizu gledališča Fenice)

Najbolj ugoden vir za nakupovanje bodisi glede cen, kakor tudi kakovosti. Kolosalni izbor.

Mehanična delavnica

F. Miheučić & F. Venutti

Via Tiziano Vecellio 4.

— TRST —

Popravlja in postavlja stroje in parne kotle, parne motorje, na plin, benzin in nafto. - Industrijske instalacije vsake vrste: mline, stiskalnice in čistilnice. - Specijaliteti: sag za kamnje, stiskalnice za gročje; stroji za obdelovanje lesa. Izdelovanje oblik in vzorcev za teste: — — — nine in biškote. — — — Zaloge novih in starih motorjev, brizgalnic, strojev za vzdrževanje zidarskega materiala, mletje kave, drož in drugih tehničnih predmetov. — — —

Na obroke!

Velika zaloga izdelanih oblek

Velika izbira letnih in zimskih oblek za gospode in dečke, sukenj, poravnikov vseh kakovosti. — Specijaliteti v veznji.

Velika izbira volnenega blaga. Najzmernejše cene.

Adolf Kostoris - Trst

Ulica S. Giovanni šte. 16, I. nadstropje, zraven „Buffet Automatico“. Telefon št. 251, Rim. II.

Odlikovani čevljarski mojster

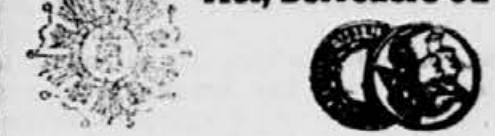
Viktor Schenk

zalagatelj obuvala o. kr. dež. :: orožalška poveljstva ::

priporoča svojo zalogo raznovrstnega obuvala za gospe, gospe kakor tudi za otroke.

Prodaja najboljšega voščila Fredin, Globin, cavalier in Cir. Metodovo mazilo.

Trst, Belvedere 32

C. kr. priv. Riunione Adriatica di Sicurtà

Glavica in rezervni zakladi društva glavnice bilance 31. decembra 1910.

Glavica (popolnoma izplačana)	10,000,000
Reservni zakladi dobičkov	12,000,000
zaklad proti vpadačem	
rednostni javni efekti	2,000,000
Rezervni zaklad premij za zavarovanja	130,453,979
Zavarovanja na življenje v veljavi 31. decembra 1910	472,74,596
izplačane škode v vseh oddelkih od ustanovitve društva (1838-1910)	695,139,159

Dejstvo sprejema po jako ugodnih pogojih zavarovanja proti požaru, stroji, akciji vlad razreda, kakor tudi prevozov po avtomobilih in na morju. Zelo prijazno za zavarovanje življenja po raznih vrstah kombinacijah, na glavnice, rente plačljive vsakega leta po smrti zavarovane osebe.

V dobroznani žganjarni

Ferdinand Pečenko - Trst

ulica Miramar št. 1

dobijo se vedno pristne pijače prve vrste, kakor n. pr.

žganje, slivovec in brinjevec, kakor tudi mize pijače

frambois, tamarindo in šemade.

Podpisani si usoja naznaniti slav. občinstvu, da je prevzel na svoje ime **Kopališče „Oesterreicher“** v ulici Lazzaretto vec. 52 uhod tudi iz zagate St. Eufemia šte. 1 nadaljevanje ulice St. Mariti ter da bo skušal pripraviti vse potrebne izboljšave da ustreže slav. občinstvu. **Kopališče** je odprto vsak dan ob 7. zj. do 7. pop. Cena enkratne kopeli v vaški, v sladki vodi, gorke ali mrazli K — 90. Abonana za privatne in društva po znižanih cenah. — Upajoč, da me bo slav. občinstvo čim boljše obiskovalo baletim. Udani **P. LAITSCHNER.**

Brada divjega kozla

krasen eksemplar

podobna jelenovi bradi, temna, pristna, polna z lepim obročem, 16 cm lasne dolgoti, skupno s Hubertovo čevjo iz starega srebra, s prstanom in vijakom, skupaj samo **6 kron** Dlake in obroč garantir. pristno. Ugodna prilika!

— Pošilja po povzetju —

Izdelovatelj kozljih brad **FENICHEL**

Dunaj IX., Altmuttergasse št. 3.

Kron 6200!!

AUTOMOBILI FORD 1911

Največja tovarna avta. Izdelovanje letno 40-000 voz edinega tipa CHASSIS 20 HP šest raznih tipov kočij. Kočija „FORD“ je najpopolnejša, najhitrejša in najekonomičnejša kar jih obstoji. — GENERALNI ZASTOPNIK

ANTON SKERL - TRST

Piazza Goldeni 10-11, Tel. 1734

Velika centralna garaža, ulica dei Dochi 16, vogel ulice Boschetto

TELEFON 2247. — STOCK PNEUM GOODRICH (amerikanke).

Automobili na posodo po smerni cenil.

Varnost in vzdrževanje avtomobilov. — Solidna postroba.

Oglase, poslana, osmrtnice, male oglase zahvale in v obče kakoršnokolik vrste oglasov sprejme „Inseratni oddelček“ v ul. Giorgio Galatti št. 20 (Narodni dom) polunadstropje, levo. — Urad je odprl od 9. do 12. dop. in od 3. do 7. zvečer.

Tako se pač godi večini konsumnih zadrug, ki niso ustanovljene na pametni, zdravi podlagi, ki imajo v vodstvu neizkušene ljudi in ki imajo za poslovanje človeka, kateremu je korist zadruga deveta briga. Pa prihaja polom, trpe člani, trpi ves sloj, trpi tudi narod, ker vsak udarec, ki zadene posameznika, zadene tudi celoto.

Zato pač ne moremo dovolj resno svariti pred ustanavljanjem konsumnih zadrug — brez najresnejšega preudarka o njihovi dejanski potrebi in o sigurnih pogojih za njihov zadovoljiv razvoj. Nismo proti konsumnim zadrugam, ne — kajti prepričani smo, da more taka, lepo uspevajoča zadruga edino le koristiti skupnosti; toda odločno pa smo proti temu, da bi polomi in brezskrbno lahkomišljenostjo ustanovljenih in prav tako lahkomišelnih in malomarno vojenih zadrug oškodovali našo skupnost. Kakor je lepa ideja sama na sebi, vendar pa postaja lahko njena uresničba največja poguba za njene uresničevalce, za kar imamo toliko zgledov. Naj bi bili vsaj ti zgledi v resen opomin vsakomur, ki želi resničnega napredka sebi, ljudem svojega naroda in narodu samemu!

Sestanek konsumne zadruga NDO podružnica v ul. Miramar se bo vršil danes ob 3. uri pop. v prostorih Kons. društva v Rojanu.

Sestanek konsum. zadruga NDO pri sv. Jakobu bo danes ob 5. uri pop. skupno z godbenim odsekom v gostilni g. Kosiča v ul. Sv. Marka.

Sestanek kons. Zadruga NDO podružnica Škedenj bo danes ob 7.30 z. v prostorih Gosp. društva v Škedenju. — Ker je stvar zelo važna, zato naj pridejo člani na sestanke polnoštevilno.

— Na znanje! Vsi člani, ki dolgujejo „Konsumni zadrugi“ NDO, so naprošeni, da poravnajo svoje račune v pisarni gosp. dr. Černeta, ulica Zonta št. 9.

Vesti iz Goriške.

Danes zvečer ob 8. uri je v „Trgovskem domu“ predstava „Vihar“. Gostujejo igralci tržaškega slovenskega gledališča. Igra je lepa in zanimiva, zato je pričakovati številne udeležbe.

Smrtna nesreča v Lokvi na Krasu. Včeraj se je ponesrečil v Lokvi tamošnji posestnik in trgovec g. Ivan Placer. Nalagal je v svoji ogradi na voz drva, pri čemer se je, ne ve se kako, voz prevrnil in pokopal nesrečneža pod seboj. Velika teža drv ga je zmastila, ne da bi se pokojnik več zavedel. Bil je takoj mrtev.

Pokojnik je bil inteligenten in zaveden mož in služboval več časa pri pošti. — N. v. m. p.

Iz Tolmina. Promet pri c. k. poštne in brzojavne uradu v Tolminu l. 1910 je bil sledeči:

Na pošto danih, ter naprej ekspediranih 13364 priporočenih pism, 5486 paketov v številu denarna pisma, 1721 brzojav, 6861 čekov in drugih pošto hranilničnih vlog za skupno svoto 791.597.74 kron, 7778 poštne nakaznice, za skupno svoto 361.908.67 kron.

Dospelo je: 13461 priporočenih pism 9597 paketov in denarnih pism, 2140 brzojav, 7730 poštne nakaznice, za katere se je rabila in izplačala svota 321.212.85 K, ter 2720 poštne povzetil.

Izplačil pošto hranilničnega prometa je bilo 1893 za skupno svoto 567.115.96 kron.

Prodanih je bilo za 12318 K poštne vrednotice; odposlanih na glavno pošto blagajno je bilo 513.300 K, ker je presegalo določeno svoto ki jo sme urad obdržati, za

klícov. Njena naloga ni več politična, ni več gospodarska, ni več literarna, ni več umetniška, ampak v eminentni meri etičnega značaja: skrbeti in smoteno negovati razumen stik slovenske meščanske inteligence, nuditi ji tisto priliko medsebojnega izpolnjevanja, ki je za formiranje višje stopnje slovenskega meščanstva neobhodno potrebno. Po medsebojnem neposrednem stiku je postal iz barbara meščan t. j. človek in rodil s tem novo družbeno prikazen civilizacije.

Slovenci smo zadnjo dobo, odkar smo tretjič samozavestno vstali, vzrastle v taki meri, da potrebuje tudi naše celokupno meščanstvo, ki se je kvantitativno tako razvilo i kvalitativno nov, viši družbeni izraz. V sedanjih, politično in družabno tako razdrti dobi, je ta skrb dvojno potrebna.

Negovanje te naloge prevzemimo in izpolnimo! Čitalništvo po Slovenskem!

Pri predstoječem jubileju 50 - letnice Narodne Čitalnice v Ljubljani je poslala tudi naša Čitalnica kot najstarejša tako društvo na Slovenskem sploh, deputacijo šestih odbornikov, kateri se pridruži gotovo še nekaj ostalih društvenih udov. Pri tako velikem sestanku posestrimskih društev, kakor obeta biti sedaj v Ljubljani, bo primerna prilika razmotrivati, ali so gorenje besede aktualne ali ne — morda se vrnejo naši tržaški deputati domov v prepričanju, da niso te misli osamljene med nami.

V Trstu, dne 5. januarja 1912.

F. L. T.

izplačila pa je dospelo 236.640 K, ker ni uplačana svota zadostovala za pokritje izplačil.

Splošni denarni promet znašal je 2 milijona 814 tisoč 093 K 22 stot. Leta 1909 je bilo 52.720 enot, leta 1910 pa 73.588. V enem letu je narasel promet za 20.868 delavnih enot; primanjkuje torej še 6413 teh, da bo doseženo okroglo število 80.000.

Krma po znižanih cenah. Nesrečne kmetijske razmere so letos neugodno uplivala tudi na pridelovanje krme in naši mali posestniki so radi tega v hudih stiskah, ker ne bodo mogli s pridobljeno krmo ohraniti svoje živine.

Ta nesrečen gospodarski položaj je dal povoda c. kr. ministerstvu za poljedelstvo, da je podelilo izdaten prispevek za nakup krmil (kakor oljnatih pogač, otrobov, itd.), ki naj bi se po znižani ceni oddala potrebnim živinorejcem.

Zato razpisuje deželni odbor naročbo za sledeča močna krmila:

1. Oljnatih pogač.
2. Pšenični otrobi debeli in drobni.
3. Ječmen in koruzo (sirk) za krmo.

Prosilci naj podajo svoja naročila po dotičnih županstvih do 20. januarja 1912. deželnemu odboru in naj v njih navedejo, kakšna krmila in koliko vsakega žele dobiti.

Naročena krma se priskrbi takoj in deleznički jo bodo plačali, kadar se jim rziroči blago, za sedaj z 20% popustom. Če bi pa po končani akciji ostalo kaj denarja, odkaže se ta v prid delezničnim živinorejcem.

Opomniti se pa mora, da se smeje ponujane ugodnosti deleziti samo potrebni živinorejci. Zato bodo morala županstva, predlagaje podane prošnje deželnemu odboru, izjaviti ali in kateri prosilci so res potrebni in vredni, da se jim pomaga.

Dalje bo moral vsak deleznički porabiti dobljeno blago samo za svojo potrebo in ga ne sme nikakor prodati. Tozadevna obveznost mora biti v prošnji izrecno omejena.

Posamezna močna krmila se porazdele in izroče na tistih železniških postajah, ki so bivališču naročnikov najbližje ali ki so jim najpriležnejše. Vsak naj navede v svoji prošnji, kje želi dobiti blago.

Glede pogač se opazja, da bodo sezamove ali orehove, kakor bodo tržne razmere bolje kazale, da se naroči te ali one.

Vesti iz Istre.

Ciril-metodova podružnica za Breg priredi jutri v nedeljo v Boljuncu v gostilni g. Samica zabavo s plesom. Pri plesu svira dolinska godba.

BRZOJAVNE VESTI.

Sklicanje deželnih zborov.

DUNAJ 5. (Izv.) Kakor smo javili že včeraj, priobči jutrišnja „Wiener Zeitung“ cesarski patent, s katerim se sklicujejo deželni zbori k zasedanju in sicer: gališki, goriško-gradiščanski in solnograški dne 11. januarja, tržaški dne 15., tirolski in štajerski dne 16., predaljski in dalmatinski pa 24. januarja.

Goriški deželni zbor.

DUNAJ 5. (Izv.) V vladnih krogih je mnenje o delovanju goriškega deželnega zbora jako skeptično. V političnih krogih se poudarja, da morda skupni nastop slovenskih strank proti italijanskemu nasilju tudi v deželnem zboru vsaj deloma ublaži nasprotstvo med obema slovenskima strankama, ako jih že ne popolnoma odpravi.

Dalmatinski deželni zbor.

Preteča obstrukcija.

ZADER 5. (Izv.) V dalmatinskem deželnem zboru, ki se snide skoraj gotovo dne 24. januarja, grozi obstrukcija s strani pravašev. Zastopniki deželnozbornske večine so odklonili zahteve pravašev in zato se tudi ni vršila danes skupna konferenca zastopnikov strank pri namestniku grofu Attems. Pravaši so izjavili, da so sicer pripravljeni pripustiti novemu namestniku, da se predstavi v deželnem zboru, da pa ne prevzemajo za nadaljnje delovanje deželnega zbora nikake odgovornosti.

V pravaških krogih se zatrjuje, da bo najbrž deželni zbor razpuščen in da bodo razpisane nove volitve, pri katerih upajo pravaši dobiti večino v deželnem zboru. Od iste strani se tudi lancira vest, da namerava odstopiti dr. Ivčević od mesta deželnega glavarja in da se odpove tudi svojemu državnozbornskemu mandatu.

Štajerski deželni zbor.

GRADEC 5. (Izv.) Kakor se poroča iz poučenih krogov, delazmožnost štajerskega deželnega zbora še ni popolnoma zagotovljena. Danes popoldne je konfiriral štajerski namestnik grof Clary-Aldringen s slovenskima poslancema Robičem in dr. Korošcem glede delavnega programa štajerskega deželnega zbora.

Oba zastopnika S. L. S. sta se izjavila odločno proti zvišanju deželnih doklad in sta protestirala proti temu, da se je v deželnem proračunu za leto 1912 zopet tako

PODRUŽNICA

Ljubljanske kreditne banke

Trst, Piazza della Borsa 10

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Gorici, Celovcu, Sarajevu in Sapljetu

Delniška glavnica K. 1.000.000.

Rezervni zaklad K 800.000.

obavlja najkulantnejše vse bankovne in menjalne posle ter kupnje in prodaja pod jako poveljnimi pogoji

devize in vse vrste denarja. - Vloge na knjižice

obrestuje za sedaj s čistimi 4½ %

2290

Prodaja srečke na majhne mesečne obroke.

Zaloga oblek in blaga

Trst, Corso 45 **All'Operaio** Trst, Corso 45

VELIK IZBOR oblek za gospode, dečke in otroke, površniki, hlače, jopiči, kostimi.

Cene konkurenčne.

MOŠKO BLAGO.

Cene konkurenčne.

IZDELUJEJO SE OBLEKE PO MERI.

V DOBROZNANI TRGOVINI

Brosch & Laurenčič - v Trstu

ulica Nuova štev. 40 - (vogal ulice S. Giovanni)

se nahaja za ZIMSKO SEZONO velik izbor blaga, fuštanja, tkanine velour, pignet najnovejših vzorcev. Velikanski izbor pogrinjal, shawlov, šerp, volnenih in svilenih. Vskovrstne majke za ženske, moške in otroke. Specialiteta mornarskih malij iz same volne.

ODEJE iz same volne od K 6.— dalje
„ flanelaste „ 1-80
„ prešite s satenom „ 8-50

Velika zaloga perila in trloža vse po ugodnih cenah. Blago, ki ne ugaja, se menja.

Najboljše in najcenejše gorivo

Briquettes znam. „Klara“

Izključna zaloga SILVIO MALOSI

Trst, ulica Gelsi štev. 3

TELEFON 18-89.

Cena: K 4-50 — 100 kilogramov
z dostavljenjem franko.

Hiša z gostilno

v eni najbolj živahnih ulic v Ljubljani s hlevom in šupo, gostilniškim in vrtom za zelenjavo, pod hišo je 20 m in do 4 m visoka klet. Hiša je pripravna tudi za vsako drugo obrt, je še 16 let prosta davka - se radi bolezn

proda.

Poižve se: Prisojna ulica štev. 5.

Albert Faber

Zaloga gozdnih proizvodov in kuriva, tovarna za brezplinske brikete iz drvenega oglja, se priporoča v zalaganje hrastov. In buk. dro prirejenih za peč angleškega in inozemskega svetlega premoga ANTRACIT, brezplinskih briketov iz drvn. oglja „Boules“ v veliki jajčji obliki za vsako kurjavo. Zareči komadi v (masli jajčji obliki) za odprto oguje in likanje. Naročbe, ki se izvrše točno, je nasloviti na tovarniško pisarno:

Trst - Via della Tesa štev. 22 ali na naročilno pisarno v Trstu pri tvrdki Giovanni Angeli ulic. Vinc. Bellini štev. 11 (nasproti cerkvi novega Sv. Antona).

Pokusite pivo

češke delniške pivovarne

v ČESKIH BUDEJEVICAH, Je izborna, na plzenski

ZALOGE: način narejeno.

ZALOGE:

LJUBLJANA: V. H. Rohrmann;

TRST: Schmidt & Pelosi.

POSTOJNA: Emil stotnik Garzaroli;

PULA: Lačko Kriz.

TRNOVO: Rudolf Valenčič.

REKA-SUŠAK: Ante Sablich.

Dobroznana tvrdka manufakturnega blaga

Trst, ul. Nuova 36-38
vogal ul. S. Lazzaro

M. AITE

Trst, ul. Nuova 36-38
vogal ul. S. Lazzaro

opozarja in prijateljsko priporoča svojim cenjenim odjemalcem in slavnemu občinstvu, naj nihče, ki ima nakupiti manufakturnega blaga v svojo lastno korist ne opuste prilike ter obiščejo velikanske zaloge od goraj imenovane tvrdke; kjer se dobiva vedno največja izbira vsakovrstnih manufaktur, za jesen in zimo, in sicer: Blago (štofe) za ženske in moške obleke, barhenta (fuštanja) belega in barvanega, volnene odeje, odeje lastnega izdelka, preproge, zagrinjala (zavese), posteljina pogrinjala, spodnje jopice, kakor tudi vsako drugo telesno perilo. — Vsake vrste in vseh širinah belega platna bombaževine itd. itd.

Vse blago je iz prvih tovarn, najboljše vrste in po najnižjih cenah, tako, da prekosi vsako največjo konkurenco.

brezobzirno preziral slovenski del dežele. Izjavila sta, da Slovenci ne prevzemajo nikake odgovornosti za delazmožnost deželne zboru.

Naměstnik je o uspehih te konference nemudoma poročal na Dunaj, odpelje se pa tudi sam na Dunaj, da osebno poroča osrednji vladi.

Delegacijsko zasedanje.

GRADEČ 5. (Izv.) Tu se mudeči državnozborni poslanec in predsednik avstrijske delegacije Döbernik je izjavil, da se začne delegacijsko zasedanje že začetkom meseca februarja, tako, da bo že 18. februarja končano.

Delegacijsko zasedanje se bo vršilo brez ozira na zasedanje deželne zborov. Posamezni odseki avstrijske delegacije bodo sklicani k zborovanju že koncem meseca januarja.

Novi črnogorski metropolit.

CETINJE 5. Na predlog svete stolice je bil župnik dr. Niko Dobričić, ki je črnogorski podanik imenovan za nadškofa v Baru. Novi nadškof se v kratkem poda v Rim k konsakraciji.

Hrvatsko-srbski klub na Dunaju. — Slovenci prezrti.

DUNAJ 5. (Izv.) Sinoči se je vršil tu ustanovni zbor hrvatsko-srbskega kluba, ki se je ustanovil po vzoru angleških klubov po inicijativi državnozbornih poslancev kot nekako družabno zbirališče hrvatske in srbske dunajske inteligence.

Misel je bila sprožena v parlamentu in so poleg vseučilišnega profesorja dr. Rešetarja med ustanovitelji kluba poslanci dr. Čingrija, dr. Smolaka, dr. Tresić-Pavičić in Vukotić.

Sinoči sicer ni bil navzoč noben parlamentarec, pač pa je bilo navzoče veliko število odličnih zastopnikov hrvatske in srbske dunajske družbe.

Izpostavka se je mislilo, da se bo klub ustanovil za vse Jugoslovane in imenoval jugoslovanski, kar bi bilo edino prav, a sedaj je moral naravnost nemilo zadeti dunajske Slovence, da k ustanovnemu zboru ni bil povabljen niti eden Slovenec! Predlagano je bilo sicer, da naj bi bili povabljeni tudi Slovenci in da bi se naj klub imenoval jugoslovanski, ali ta predlog je bil odklonjen z motivacijo, češ da bi se stem uvedla v klub politika.

Predsednik profesor dr. Rešetar je sicer povdarjal, da ima v klubu pristop vsak Slovan, da pa naj bi bil pred vsem zbirališče Hrvatov in Srbov, in da naj se potemtakem imenuje hrvatsko-srbski klub, ne pa jugoslovanski, kar se je tudi potem sprejelo.

Nemški „šulferajn“ in nemško učiteljstvo.

DUNAJ 5. (Izv.) Centrala nemškega „šulferajna“ je imela danes svojo vodstveno sejo, v kateri se je izrecno konstatiralo dejstvo, da so začeli nemški učitelji mnogoštevilno izstopati iz „šulferajnovih“ podružnic.

Današnji listi priobčujejo izjavo društvenega vodstva, v kateri izraža vodstvo svoje obžalovanje nad tem korakom nemškega učiteljstva in povdarja, da je „šulferajn“ vedno skrbel za nemško učiteljstvo sploh po svojih najboljših močeh in prav posebno pa na svojih lastnih šolah, da pa je tudi žrtvoval za podporo učiteljstva na javnih šolah mnogo tisočev. Z ozirom nato pravi vodstvo, da bojkot nemškega učiteljstva proti „šulferajnu“ nikakor ni upravičen.

Češko-nemška sprava. — Fantazije poslancev Iro-ta.

PRAGA 5. (Izv.) Danes se je vršilo tu plenarno zborovanje čeških nemških deželnozbornih poslancev, ki se je bavilo s češko-nemskim pravnim vprašanjem. Ob tej priliki je bil tudi prečitana kuriozno predlog vsenemškega poslanca Irota, ki predlaga naravnost gorostasne stvari.

Posl. Iro zahteva, da naj Nemci vprižore davčni bojkot in da naj ustanove v kakem nemškem mestu nemškega dela Češke svoj lastni deželni zbor, ki bo v bodoče skrbel za gospodarske in kulturne potrebe čeških Nemcev. Kaj so poslanci odgovorili na ta fantastični predlog, ni znano.

Bosanske železnice.

SARAJEVO 5. (Izv.) Deputacija bosanskega deželne sveta je dobila na Dunaju zagotovilo, da zgradi Avstrija na svoje stroške železniški progi Jajce—Rama in Prozor—Arsano, Ogrska pa tudi na svoje stroške progi Tuzla—Samac. Proga Tuzla—Doboj—Sarajevo se izpremeni v normalnotirno, toda v poznejšem času. Dežela sama pa zgradi na svoje stroške železnici Novi—Bihač—Banjaluka—Jajce in Tuzla—Bjelina.

Nemško in avstrijsko planinsko društvo.

DUNAJ 5. (Izv.) Danes se vrši na Dunaju seja upravnega sveta nemškega in avstrijskega planinskega društva. Društvo preloži za dobo pet let svoj sedež iz Monakovega na Dunaj. Prihodnja glavna skupščina se vrši letos v Gradcu.

Dr. Ebenhoch zbolel.

DUNAJ 5. (Izv.) Vodja nemške krščanskocijalne stranke, dr. Ebenhoch je nevarno zbolel. Danes je bil previden.

Letošnje velike vojaške vaje.

BUDIMPEŠTA 5. (Izv.) Letošnje velike vojaške vaje se bodo vršile na Sedmograškem. Udeležita se jih prestolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinand in pa šef generalnega štaba.

Stavka tramvajskih uslužbencev v Zagrebu.

ZAGREB 5. (Izv.) Uslužbenci zagrebskega tramvaja so danes začeli stavkati. Opoludne se je vršil velik demonstracijski sprevod po mestu. Ves tramvajski promet je ustavljen.

Nemiri v Makedoniji. — Nova gibanja bolgarskih ustaških čet.

CARIGRAD 5. Iz Bitolja javljajo: Pri Krušnem je iz petnajstih članov obstoječa četa, pri kateri so se nahajali tudi nekateri Italijani, umorila trinajst oseb, med temi dva otroka in ugroževala hišo kajmakana. V mestu vlada veliko razburjenje.

SOLUN 5. Bolgarski ustaški odbor v Sofiji že pošilja v Makedonijo tajne agente, ki imajo nalogo, pridobivati prebivalstvo za splošno ustajo. V vseh vaseh se poučujejo ljudje v rabi orožja in iščejo take osebe, ki so pripravljene izvršiti sklepe kongresa revolucionarjev, ki se je vršil nedavno temu.

Izvoz umetnin v Ameriko.

PARIZ 5. (Izv.) Znani ameriški milijonar Morgan je kupil takozvano Heuschlovo umetniško zbirko antičnih skulptur za pet milijonov frankov in se ta zbirka sedaj prepelje iz Pariza v New-York v Morganovo palačo.

Iznane koristke—vohunke.

INOMOST 5. (Izv.) Oblasti so izgnale v Tridentu dve italijanski koristki, ker so ju imele na sumu, da vohunita za talijo.

Samomor slikarja vsled bede.

PARIZ 5. (Izv.) V nekem hotelu v Marsilji je ustrelil slikar Josef svojo 14-letno nečakinjo in potem še sam sebe. — Vzrok beda.

Tovarna zgorela.

PARDUBICE 5. (Izv.) Tovarna za čevlje v Sesenicah, katere lastnica je bila tveška Stein, je danes zgorela. Vsled tega je 155 delavcev ostalo brez kruha.

Eršah Mohamed Ali proglašen za perzijskega šaha.

DUNAJ 5. (Izv.) Preko Petrograda prihaja vest, da so v Tebrisu, ki je zaseden po ruskem vojaštvu, proglasili bivšega šaha Mohameda Alija zopet za perzijskega šaha. Revolucija na Kitajskem. — Predsednik republike.

BEROLIN 5. Kakor javlja „B. Z. am Mittag“ iz Pekinga, je dr. Sunyatsen imel slovesen vohod v glavno mesto republike Nanking. Prebivalstvo ga je navdušeno pozdravljalo in oddanih je bilo v pozdrav 21 strelav iz topov. Dne 3. t. m. ob 11. uri predpoludne je prevzel časovno vlado in prisegel, pregnati Mandžure, napraviti mir in uvesti na Kitajskem ljudsko vlado. Kakor hitro bo to doseženo, dr. Sunyatsen položi svojo čast, da se pravilno izvoli predsednika. Prvi uradni čin nove vlade je bil, da se je uvedlo nov koledar po evropskem vzorcu.

Mesto v rokah roparjev.

LONDON 5. Kakor javlja neki jutranji list iz Pekinga, se je baron Vitale, tajnik italijanskega odposlanstva v Peking, vrnil iz Tajluefa, glavnega mesta pokrajine Šanši, ter poroča, da v mestu gospodarijo roparji. 30 do 40 italijanskih duhovnikov se nahaja v nevarnosti. Juanšikaj je obljubil, da pošlje tja čete.

Italijansko-turška vojna

Položaj v Tripolisu.

TRIPOLIS 5. (Uradno). V Tripolisu, Ainzari, Tagiuri in Homsu vlada popolni mir. Vprizarja se male gonje proti Gargašu, ker so si prebivalci te oaze prilastili drugim plemenom ukradeni živino. Vreme in morje je bolje.

Zapretje „Banco di Roma“.

CARIGRAD 4. Vlada je odredila, da se zapre podružnico „Banco di Roma“. — Nemški poslanik je vložil proti temu pismen protest.

Glasovi o miru.

PARIZ 5. Iz Rima prihaja danes zopet glasovi, da se tekom t. m. vsaj približno možnost sklepa miru. Razpoloženje v Carigradu da je sedaj ugodnejše za mir. Neki merovaljen francoski državnik je baje zagotovil, da si francoska diplomacija ne preustano prizadeva, da bi italijansko turška vojna bila končana še pred nastopom pomladi. Dosedaj ta prizadevanja, ki so krepko podpirana od Avstroogrske, Nemčije in Rusije, niso še imela nikakega uspeha, ker gre oboje stališče še predaleč narazen. — Poročalo se je že celo, da je bivši italijanski poslanik Garoni, že dobil ukaz, naj se pripravi, da odpotuje v Carigrad; ta vest se pa dementuje.

RIM 5. V uradnih krogih želijo in so tudi pripravljeni na sklep miru, kakor hitro se Turčija konečno in brezpogojno odpove Tripolitani. Italijani pa bi sicer v vseh drugih točkah, tako posebno glede prevzetja primerne dela državnega dolga, bili pripravljeni k največji popustljivosti.

Podpisani naznanjajo prijateljem in znanec žalostno vest, da se je ponesrečil včeraj 5. t. m. ob 11. uri predp. njihov ljubljani

Ivan Placer

posestnik in trgovec.

Pogreb pokojnika se vrši jutri 7. t. m. ob 2. uri popol. v Lokvi.

LOKEV na Krasu, dne 6. januarja 1912.

Žalujoci ostali in soproga.

Lepa soba se odda v najem. Ulica delle Poste št. 7, I. nad. na levo. 2456

Slovenska gospodinja išče dva mladeniča za spanje in hrano Poizve se pri Edinosti. 28

Odda se mala hišica s 3 prostori in vrtom v najem na Skalassanti št. 263. 36

Modistinja prodaja lepe klobuke po 10 K. Prenavlja. Nuova 45, I. 41

Prodajo se od ponedeljka naprej opeke ali kope, deske, remelni in tramovi. V Coroneo št. Lavatolo. 40

Meblovana soba se odda v najem tudi s hrano. Barriera 31, II. nad. 31

Išče se gostilničar s plačo ali toliko nagrade pri litru. Fran Tomažič, ul. Giuseppe 104. II. 38

Iščejo se izurjeni iztirjevalci zmožni slovenskega in nemškega jezika s kavcijo. Ponudbe s inseratni oddelk Edinosti pod 39. 39

Hišica z zemljiščem v Rocoli je na prodaji. Obrniti se treba: ulica Stadion št. 10, trgovina mrežic. 44

Proda se lepa, siva kobila, stara štiri leta, porabna za voz in kočijo. — Via Giulia 33, skladišče lesa. 47

Viktorija voz na dve kolesi je na prodaji s sedalom. Via Giulia 33, skladišče sena. 48

Kinematograf dobro upeljan je na prodaji. Ponudbe na inser. oddelk Edinosti pod „Kinematograf“. 46

Hiša velika, nova z dobrim dohodkom je na prodaji v srednji mesta. Ulica Stadion 10, trgovina mrežic. 45

Proda se dobro upeljana skladišče sena. Naslov pri inser. oddelku Edinosti. 43

Kuharica za sve se išče za malu družno u Dalmaciji; prva plača 24 K mesečnih i plačenje troškova za putovanje. Veliko perilo se da hotel urediti prijetno domovanje in prijazno oskrbo za jesen življenja in ki bi se hotel v svrhu ženitve reznati s čvrsto, zdravo, prijazno gospo, urada vdovo brez otrok, iz dobre hiše 47 l. staro, ki ima nekaj tisoč kron premoženja? — Ponudbe s polnim naslovom naj se blag. do konca t. mes. poslati, ako mog. s sliko, ki se lahko takoj vrne, pod šifro: „Ljubljana št. 16“, na inser. oddelk Edinosti. Najnost zajamčena. 16

Resna ponudba. — Kateri pri etni gospod (od 50 l. napr.) ljubezn., značaj. in izobr. v dobri gotovi službi (državn., poštni ali železn. uradnik i. t. d. ali pa posestnik) ki nima otrok, ki bi si hotel urediti prijetno domovanje in prijazno oskrbo za jesen življenja in ki bi se hotel v svrhu ženitve reznati s čvrsto, zdravo, prijazno gospo, urada vdovo brez otrok, iz dobre hiše 47 l. staro, ki ima nekaj tisoč kron premoženja? — Ponudbe s polnim naslovom naj se blag. do konca t. mes. poslati, ako mog. s sliko, ki se lahko takoj vrne, pod šifro: „Ljubljana št. 16“, na inser. oddelk Edinosti. Najnost zajamčena. 16

3 Slovenci iščejo stanovanje s hrano pri slovenski rodbini. Ponudbe pod „Stanovnje“ na inser. oddelk Edinosti. 5

Za 10 kron odda se takoj meblavana sobica. — Ul. Gaspare Gozzi št. 3, II. nadstr. vrata 13. 2423

Lepa meblavana sobica se odda pri slovenski družini, ul. Belvedere 30, I. nad. 26

Dve hiši na prodaji; prva nova, s štirimi stanovanji na Greti pri Ščrljib, druga v Barkovljah. Naslov pove inseratni oddelk Edinosti 9

Odda se v najem prodajalnica jestvin v tržaški okolici. Naslov pove inseratni oddelk Edinosti. 10

Kislo zelje, delikatno, franko postaje Trst in Pula po kg kron 23.50; 50 kg kron 13; kumare itd. razpošilja po povzetju Ant. K. Linck. Znojmo. Cenik na zahtevo. 2:23

Dr. Albert Botteri
okulist
večletni
prvi asistent na vseučilišču
v Inomostu
Trst, Piazza della Borsa 7. II.
ord. od 10-II. 3-4. Telefon 147/VIII

Izredna prilika v ulici Barriera št. 16, vogal Sapone.

Otvorjena je bila nova trgovina z velikanskim izborom manufakturnega blaga. — Radi napredujoče sezone se zniža vse zimsko blago na realne cene.

Sukno dvojne visokosti po 80 vin met. fuštanj svilen in velour na izbero, izgotovljene moške obleke, kakor tudi: odeje, ogrinjala, spodnja krila, šerpe, malje, spodnje hlače, srajce, nogovice, predpasniki, jopiči, razen tega: perilo, platneno blago trlji. Priložnost: dežniki po 2 kroni.

Vse v velikanskem izboru se bo prodajalo na debelo in drobno. B. GITMED.

Prvovrstna tuzemska zavarovalnica išče za slovenske dežele

zmožnega akviziterja v življenski stroki.

V poštev prihajajo le osebe, ki so dobro vpeljane v slovenskih krogih.

Ponudbe naj se naslovijo na inseratni oddelk lista pod šifro „Življenje“.

Gostilna konsumnega društva

„Jadran“

pri sv. Jakobu, ul. Industrija 10.

katero vodi Jakob Ivančič
toči izvrstno Kernovo pivo,
ipavska, istrijska in galma-

tinska vina prve vrste
Na razpolago ima gorka in mrzla jedila
in krasna krogliča. — Cene zmerno.

Za obilen obisk se priporoča udani

ODBOR.

E 1896/10.

Dražbeni oklic.

Dne 27. januarja 1912 ob 9. uri predpoldne, bo pri spodaj navedeni sodniji v izbi št. 1 dražba nepremičnin ulož. št. 938 kat. občine Opric (Lovran) stavb. parcela 242 (Vila Santa Marija) in zemlj. parcele 1707,-, 1708,- (park) s pritliklinami, sestojčih iz hišne oprave.

Nepremičninam, ki jih je prodati na dražbi, je določena vrednost K 250.354.40, pritlikline na K 15.564.50.

Najmanjša ponudba znaša K 132.959.45.

Pod tem zneskom se ne prodaje.

C. kr. okrajna sodnija Volosko-Opatija odd. IV.

dne 22./XII. 1911.

Austro - Americana

brza zveza z Ameriko.

Trst—New-York

„OCEANIA“ dne 20. januarja
„ARGENTINA“ 10. februarja.

Trst—Buenos-Ayres

„MARTHA WASHINGTON“
odpluje dne 11. januarja.

Medpotoma se ustavi v Cadixu, Las Palmas, Santos, Montevideo in Rio de Janeiro.

Največji komfort. - Električna razsvetljava in ventilacija. - Narodna kuhinja.

Za informacije o prodaji prevoznih listkov I., II. in razreda toliko za Ameriko, kolikor za Patras, Palermo, Cadix in Las Palmas obrniti se je na Urad za potnike v Trstu, ulica Melin piccolo št. 2, za tovor in blago pa pri G. Tarabochia & Co, Trst, ulica Ponterosso št. 3, I. n.

JADRANSKA BANKA

TRST, VIA CASSA DI RISPARMIO ST. 5 (LASTNO POSLOPIJE).

KUPOJE IN PRODAJA:
KAPITALA, PAPIRJE, RENTE, OBLIGACIJE, SA-
KUPNA PENA, PRIJAZNOSTI, DELNICE, SREČKE ITO.
VALUTE IN DEVIZE.
PREDUJMI
NA VREDNOSTNI PAPIRJI IN BLAGO LESNO V
JAVNIH SKLADIŠČIH.
SAFE-DEPOSITS. — PROMESE.
BREZJAVI: JADRANSKA.
MENJALNICA.

VLOGE NA KNJIŽICE
OD DNEVA VLOGE **4%** DO DNEVA VZDIGA
RENTNI DAVEK PLAČUJE BANKA IZ SVOJEGA.
NA TEKOCI IN ŽIRO-RAČUN PO DOGOVORU.
ZVAHNA ZVEZA Z AMERIKO. — AKREDITIVI.
URADNE URE: 9—12, 2^{1/2}—5^{1/2}.

ESKOMTUJE: MENICE, DEVIZE IN FAKTURE.
ZAVAROVANJE
VREDNOSTNIH PAPIRJEV PROTI KURSNIM INQUIRI.
REVIZIJA ZREBANJA SREČKE ITO. BREZPLAČNO.
STAVBNI KREDITI REMBOURS-KREDITI.
KREDITI PROTI DOKUMENTOM UKRANJA.
BORZNA NAROČILA. — INKASO.
TELEFONI: 1453, 1793.
Filijalke v Opatiji in Ljubljani

CANDIDO PIVA

izdelovatelj in trgovec lesnega oglja izključni
liferant vzajemne zadruge privatnih uradni-
kov, z lastno žago in kladnico žgalnega lesa
v Dobrem polju na Kranjskem, ponuja prve
vrste lesa in lesnega, fosilnega oglja itd. itd.
v s svinčen zaprtih vrečah, prosto na dom
na vsako točko mesta po zelo nizkih cenah.
Podrobna prodaja v ul. del Toro 4.
Sarmna ulica del Toro št. 1, I. nadstropje.
TELEFON 20—50.

RESTAVRACIJA

AURORA

Trst, ul. Carducci št. 13.

Podpisani opozarja cenj. ob-
činstvo danes in nadalje na gla-
sovito umetniško tam. društvo

„Jlonka“

4 DAME 3 GOSPODJE
pod hvalevrednim vodstvom
M. JOSIPOVIČA.

Izbran glazbeni program s tam-
burami in pevanjem nar. pesmi.

KONCERT

začenja vsak večer ob 7. uri,
traja do 12. ure.

Vstop prost. Vstop prost.

Za mnogobrojni obisk se priporoča
JOSIP DOMINES.

Točne ure prodaja Emilio Müller

najuglednejša in najsta-
rejša prodajalnice ur v
Trstu, via S. Antonio
(vokal ulice S. Nicolò).

VELIKA IZBERA
vorišč, zlatih, srebr-
nih, kakor tudi sten-
skih ur vsake vrste.
Ostanovljeno leto 1850.

IVAN KRŽE

Trst - Piazza S. Giovanni št. 1.

Zaloga kuhinjskih in kletarskih potreb-
ščin od lesa in pletenin, škafov,
brez, čebrov in kad, sodčkov, lopat, rešet, sit in vsa-
kvrstnih košev, jerbšev in metel ter mnogo drugih
v to stroko spada. **Priporočila** svojo tr-
govinjo posodo vsake vrste bodi od porcelana, ze-
mijo emaila, kositerja ali cinka, nadalje pasamanterije,
kletke itd. — Za gostinčarje pipe, kroglje, zemljeno
in stekleno posodo za vino.

Pekarija in sladčičarna MIKUSCH

Trst - Piazza S. Francesco d'Assisi 7.
Prodaja moke I. vrste, sladčice in prepečenci
(biskoti) najboljših vrst, velika izbira bom-
bonov za otroke, svež kruh trikrat na dan,
buteljke, fina, desertna vina, dalmatinska in
istrska vina z razprodajanjem pive v ste-
klenicah. Priklapljena je trgovina svinjskega
mesa. Vedno sveže kranjske klobase!

Tehnična poslovnica FRANC & KRANC, Trst, (prej Schnabl & Co. Succ.)

dobavata:

Tangyes najizvrstnejše motorje na bencin, plin, upojni plin in motorje na nafto,
sistem „Diesel“ stoječe in ležeče ustrojbe.
Lokomobile na bencin in paro. Prevzemajo delo industrijskih tovarov kakor:
Milni za moko, stroji za proizvodnjo olja, tovarov leda, stroji za kamenolome, stroji
in tovarne za cement, stroji in nameštjenja za mizarstvo obrt, centralno kurjatev, stroji
za drobljenje različnega blaga, kemične tovarne itd.
Nameštjenja za električno razsvetljavo in prenos moči. Električna vzdigala za
osebe (Lift) sistem Pedretti, kakor tudi vzdigala za blago. Stroji za kovarsko in druge
obrti. Moderna transmisije. Sesalke in cevi vsake vrsti.
Skladišče vsakovrstnih tehničnih potrebščin. Vsakovrstne cevi. Orodje in
stroji za poljedelstvo in preše za vino. Olje, zamahi, pipe i. d.
„Anduro“ najboljši in najcenejši pokrov hiš.
— — — Proračuni in obisk mernikov zastoj. — — —

Zaloga moke prve vrste

Aleks. Rupnick & Co - Trst

ulica Squero Nuovo št. 11.

Zastopstva in glavna zaloga
najfinejših vrst pšenične moke in krmnih izdelkov
poznanega valjčnega mlina

VINKO MAJDIČ-a v Kranju

— Brzojavi: Aleksrupnick — Trst —

Grenčica Augusto Dell' Agnolo

Edini preparat iz zdravilnih rastlin.

Tovarna: Trst, ul. Farneto 36.

Upliva ugodno na živčevje; učinkuje proti težkemu
prebavljanju, bolečinam in žganju v želodcu itd.
Ta grenčica je analizovana od c. k. instituta v Gradcu, odlikovana
na razstavah v Rimu in Parizu z zlato kolajno in zasl. križcem.
Vprašajte po vseh lokalih samo po grenčici Augusto Dell' Agnolo
in pazite skrbno na buteljko, da lahko protestujete proti
vsaki prevari in ponarejenju. Ne pustite se pregovoriti, da bi ku-
pili druge, ker obvaruje samo grenčica Augusto Dell' Agnolo pred kolero.

V LASTNI HIŠI

Vhod po glavnih vratih

Tržaška posojilnica in hranilnica

Piazza della Caserma št. 2. — Telefon 952.

Ima na razpolago jekleno varnostno celico

ki je varna proti vplomu in požaru, v kateri so SHRAMBICE, ki se oddajajo

strankam v najem in sicer

za celo leto kron 30, za četrt leta kron 12

za pol leta „ 20, za en mesec „ 6

Shrambice so 24 cm visoke, 24 cm široke, 48 cm globoke. Shrambice ne more

drugi odpreti kakor stranke, ki same osebno sbranjajo svoje stvari, kojih ni

treba prijaviti.

Oddaja hranilne pušice

katere priporoča posebno starišem, da na ta najnovejši in najuspešnejši način

navajajo štediti svojo deco. Nadalje pojasnila daje zavod ob uradnih urah.

Podpisana naznanja slavnemu občinstvu, da je
odprla gostilno

v Trstu, ulica Giulia št. 15.

„Zur Stadt Laibach“

Tožijo se vina prve vrste.

Teran . po K 1-28 Istrsko črno K -96
Istrsko belo „ 1-04 Vipavsko „ 1-04
Kuhinja vedno pripravljena.

MARIJA ASACHER.

Alek. Lukež

koncesionirani zobotehnik

Trst, Via Nuova 13

ordinuje od 9.—12. 2.—5.

Slovenci, se hočete obleči po ceni?

Obiščite dobro znano trgovino

Alla città di Trieste

Via Giosuè Carducci št. 40
(ex via Torrente).

kjer boste našli velik izbor oblek, površ-
nikov, paletot, jopiči s kožuhatim ovrat-
nikom, hlače, srajc, maji, itd. za moške,
dečke in otroke. Specialiteta v plaščih, loden
za moške in otroke od 3 let dalje. Zaloga
inozemskega in domačega blaga. Sprejemajo
se naročila za obleke po meri.

Alla città di Trieste

Via Giosuè Carducci št. 40
(ex via Torrente).ZOBODZRAVNIK
UNIV. MED.

Dr. Max Barry Brilliant

V. Caserma št. 17. II. (Hiša Terni)

Izdeluje zadela: je z emailom, porcelanom,
srebrnom in zlatom.

Izdeluje posamezne umotne zobove, kakor
187 tudi celo zobovje.

ORDINIRA od 9.—12. predp., 3.—5. popol.

Mirodilnica Mario Ferlin

Trst, Sv. Marija M. zgornja 2 (Bivio)

PODRUŽNICA: Sv. Marija M. zgornja 386
bivši Rud. Skerl.

Velika izbira kramenj, barv, šip,
žebelj, petroleja i. t. d.

Redilni prašek za pisanje svinj, krav, konj, itd.
itd. lekarnarja dr. TRNKOCZYJA v Ljubljani.
Prodaja na drobno in debelo.

Prodajalnica ur

Rajmund Rizjak

Trst, Campo S. Giacomo 5.

(slovenska hiša). — Velik izbor
ur na sidro in za gospe. — Izbor
veržice vsake vrste. — Budilniki K
2-30. Regulatorji Kron 20.

Poprave po najzmernejših
cenah.

51

Cigaretni papir in cigaretne ovoj-
ke „Ottoman“ hvall se sam ob
— sebi brez nikake reklame —

OTTOMAN

